

UNIwersytet
PRZYRODniczy
W POZNANIU

WIEŚCI AKADEMICKIE

CZASOPISMO UNIwersytetu PRZYRODniczego W POZNANIU

NR 3 (126)

MARZEC 2009

The image shows a purple award certificate with white and light blue text. At the top left is the coat of arms of the Greater Poland Voivodeship. To its right are the logos for 'Innowacyjna Wielkopolska' and 'i-wielkopolska'. The main text on the certificate reads: 'Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu', 'Katedra Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności', 'Laureat Nagrody Marszałka Województwa Wielkopolskiego', '„i - Wielkopolska Innowacyjni dla Wielkopolski”', 'w 2008 roku', and 'KATEGORIA „Innowacyjna Inwencja”'. The background of the certificate features faint icons of gears, a laptop, and a microscope.

 INNOWACYJNA WIELKOPOLSKA

**Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu**
Katedra Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności

**Laureat
Nagrody Marszałka
Województwa Wielkopolskiego**

**„i - Wielkopolska
Innowacyjni dla Wielkopolski”**

w 2008 roku

**KATEGORIA
„Innowacyjna Inwencja”**

W deszczowe marcowe popołudnie Aula UAM w Poznaniu gościła laureatów VIII edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2008. Przed wejściem ustawiono ciężki sprzęt...

VIII edycja konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2008

Administrator R-SGD Przybroda dr inż. J. Mazur z Rektorem

Nagrodę odebrał dr inż. J. Mazur z żoną...

... oraz mgr inż. E. Andrzejczak z żoną

Administrator RGD Dłoń mgr inż. E. Andrzejczak z Rektorem

Od Redakcji

Trzeci numer „Wieści Akademickich” zdominowały dwa widowiskowe wydarzenia: chronologicznie patrząc, są to: odebranie przez **prof. dra hab. Włodzimierza Grajka** w imieniu całej Katedry Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności naszej Uczelni nagrody oraz czeku na 100 000 złotych za zwycięstwo w konkursie „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski” w kategorii „Innowacyjna Inwestycja” (3 marca) – na okładce publikujemy zdjęcie dyplomu, a w kolejnych numerach „Wieści” zaprezentujemy Państwu dwuczęściowy wywiad przeprowadzony z prof. Włodzimierzem Grajkiem.

Druga ważna uroczystość marcowa to ósma edycja konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2008, którego laureatami zostali **mgr inż. Eugeniusz Andrzejak** z Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Dłoń oraz **dr inż. Jerzy Mazur** z Rolniczo-Sadowniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Przybroda. Obaj nasi pracownicy otrzymali statuetki Siewcy, okolicznościowe dyplomy i czeku na 10 000 złotych (działo się to 21 marca).

Warto podkreślić, że oba konkursy zorganizował Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

Pozostałe wydarzenia utonęły jakby z lekka w cieniu. Może nie były aż tak doniosłe, nie wzbudziły tylu emocji i nie przyniosły naszej Uczelni czeków na tak duże kwoty – pamiętajmy jednak, że dla społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego są one również ważne.

Sprostowanie

Z Katedry Zarządzania i Prawa Wydziału Ekonomiczno-Społecznego nadeszło do redakcji „Wieści Akademickich” sprostowanie informacji zawartych w streszczeniu V posiedzenia Senatu UP, opublikowanego w numerze 2/2009 naszego pisma: kierownikiem katedry, który przygotował pozytywnie oceniony grant, jest prof. dr hab. Witold Sznajder, a nie – jak błędnie to podaje „Protokół V posiedzenia Senatu” (na stronie 79, wersy 3-4 od góry) – prof. dr hab. Michał Sznajder, za co obu Pracowników naszego Uniwersytetu przepraszamy.

Redakcja

Fot. Ewa Strycka

W NUMERZE M.IN.:

Szóste posiedzenie Senatu	2
Nowy profesor – Roman Michał Zakrzewski	5
XII Poznański Festiwal Nauki i Sztuki (<i>dr inż. Urszula Mojsiej</i>)	6
Drzwi Otwarte 2008	10
Wielkopolski Rolnik Roku 2008	12
Wieści 2008: Dziesięciolecie Studium Doktoranckiego Wydziału Ogrodniczego (<i>mgr Anna Zaworska</i>)	14
Funkcjonowanie towarowych gospodarstw rolnych Wielkopolski. Konferencja w Kolegium Rungego	16
Mianowania na Senacie	17
Profesor Jerzy Strumiński – ponad pół wieku ścisłych kontaktów z Uczelnią (<i>prof. Stanisław Dolny</i>)	18
Wspomnienie: Profesor dr hab. Jerzy Giedymin (1916–2009) (<i>prof. Marek Światoński</i>)	20
Wspomnienie 2008: Profesor dr hab. Julian Jaranowski (1922–1983) w 25. rocznicę śmierci (<i>prof. Zbigniew Broda</i>)	22
Wspomnienie: Profesor dr hab. Zbigniew Haber (1930–2009) (<i>prof. Piotr Urbański</i>)	23
„Dialog międzyreligijny i międzykulturowy”. Wykład ojca doktora G. Chrzanowskiego z Krakowa	24
Studencki Dzień Kobiet (<i>Ewa Staszkievicz</i>)	III str. okładki
Pierwszy Memoriał Zbyszka Jędrzejczaka i Marka Wawrzyniaka (<i>Szymon Ludwiczak</i>)	IV str. okładki

WIEŚCI AKADEMICKIE

miesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

prof. dr hab. Jan Pikul
prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-637 Poznań, ul. Wojska Polskiego 28
wiesci.akademickie@up.poznan.pl

Wersja elektroniczna:

www.au.poznan.pl
www.up.poznan.pl

Skład i łamanie: perfekt sp.j.

Druk: Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Redakcja stara się zwracać materiały nie zamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń.

Szóste posiedzenie Senatu

Szóste posiedzenie Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyło się 25 lutego 2009 roku, jak zwykle w Sali Kolegium Rungego, pod przewodnictwem JM Rektora – prof. dra hab. Grzegorza Skrzypczaka.

Gratulacje i mianowania

Gratulacje z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułów profesorskich wręczył JM Rektor prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak. Otrzymali je:

- prof. dr hab. Małgorzata Nogala-Kałucka
- prof. dr hab. Leszek Piechnik
- prof. dr hab. Roman Zakrzewski.

Na stanowisko profesora nadzwyczajnego mianowania otrzymali:

- dr hab. Jolanta Floryszak-Wieczorek
- dr hab. Hanna Jackowiak
- dr hab. Eleonora Lampart-Szczapa
- dr hab. Tomasz Strabel.

JM Rektor wręczył również nagrody im. prof. Zwolińskiego dla absolwentów, którzy wyróżnili się napisaniem najlepszych prac magisterskich. Listy gratulacyjne otrzymali opiekunowie tych prac. Laureatką nagrody z dziedziny nauk przyrodniczych została **mgr Ewa De Mezer**, absolwentka kierunku ogrodnictwo, za pracę pod tytułem „Studium i koncepcja ochrony ekspozycji krajobrazowej oraz osi widokowych związanych z kościołami drewnianymi na terenie gmin związku międzygminnego Puszcza Zielonka”, którą wykonano w Katedrze Terenów Zieleni pod kierunkiem **dr architekta Elżbiety Raszei**. Z kolei laureatem z dziedziny nauk pozostałych (poza przyrodniczymi) nagrodę otrzymał **mgr Michał Jarzyna**, absolwent kierunku technika rolnicza i leśna, za pracę pod tytułem „Analiza energetyczna gospodarstwa rolnego w aspekcie aeroenergetyki”, którą wykonano w Instytucie Inżynierii Rolniczej pod kierunkiem **prof. Czesława Rzeźnika**.

Kolejne punkty obrad Senatu dotyczyły wyrażenia zgody na mianowanie **prof. dra hab. Władysława Barzdajna** oraz **prof. dra hab. Waldemara Molińskiego** na stanowiska profesorów zwyczajnych, a następnie rozpatrzenie wniosków Dziekana Wydziału Rolniczego o mianowanie na stanowiska profesora nadzwyczajnego na okres pięciu lat: **dr hab. Ireny Małeckiej** oraz **dra hab. Huberta Waligóry**. Wszystkie wnioski zyskały poparcie Senatu, co skutkowało przyjęciem odpowiednich uchwał (nr nr odpowiednio: 57/2009, 58/2009, 59/2009 oraz 60/2009).

Podjęcie uchwały w sprawie zasad polityki kadrowej

To był najgorętszy punkt obrad Senatu. Jeszcze na samym początku spotkania prof. M. Mańka wystąpiła z wnioskiem o przesunięcie tego punktu na kolejne posiedzenie Senatu z uwagi na to, że – jak powiedziała – „Senacka Komisja ds. Statutowo-Regulaminowych [...] nie była w stanie w tak krótkim terminie zaopiniować tego projektu”. Formalne zastrzeżenia do tego punktu obrad przedstawili również dr hab. W. Olek i mgr J. Cegiela. Wynik głosowania, któremu poddano propozycję prof. M. Mańki, był jednak niekorzystny dla wnioskodawców, ponieważ „wniosek formalny nie uzyskał większości, czyli w tej sytuacji pozostał w porządku obrad Senatu”.

Prorektor Cz. Szafrąński na samym wstępie zaznaczył, że „**celem proponowanych [nowych] zasad polityki kadrowej nie jest zwalnianie pracowników naszego Uniwersytetu [...] ani grupowych, ani pojedynczych**”. Jakże zatem cele przyświecają nowemu projektowi? Dwa podstawowe – jak to przedstawił Prorektor Cz. Szafrąński: „Pierwszy dotyczy zmiany struktury zatrudnienia

w poszczególnych jednostkach organizacyjnych naszego Uniwersytetu. Drugim [...] jest zróżnicowanie źródeł finansowania wynagrodzeń osobowych pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Można zadać kolejne pytanie, po co stawiamy sobie takie cele? Osiągnięcie tych celów pozwoli na decentralizację wielkości zatrudnienia i jego kosztów w naszym Uniwersytecie”.

Jednym z uzasadnień wprowadzenia nowej polityki kadrowej jest ustawa z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, które w art. 94 ust. 1 pkt 1 stanowi, że nasza Uczelnia otrzymuje dotację jedynie na „zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz na utrzymanie uczelni, w tym na remonty”. Mówiąc dokładnie: środki finansowe idą za studentami studiów stacjonarnych.

W dalszej części posiedzenia Senatu Prorektor Cz. Szafrąński mówił, że na podstawie różnych rankingów uczelni wyższych można rozpoznać, jakie kryteria preferuje młodzież, wybierając konkretną szkołę wyższą: chce „studiować na uczelni nowoczesnej, przyjaznej studentom, mającej dobrą, nowoczesną infrastrukturę. [...] Nowoczesność bardzo dużo kosztuje, ale mimo to musimy [...] jeszcze wiele zrobić [...]. Jeżeli nie będziemy mieli kandydatów na studia stacjonarne, to od razu ministerstwo zmniejszy nam dotację budżetową. Przez dwa lata (między 2006 a 2008) liczba studentów studiów stacjonarnych zmniejszyła się o 900 osób. W ten sposób dostaliśmy dotację mniejszą prawie o 2 mln złotych”.

„W przyszłym roku – kontynuował Prorektor Cz. Szafrąński – ministerstwo nie przekaże uczelniom środków na badania własne. Jakże to będą konsekwencje dla naszego Uniwersytetu? Nie będziemy mieli do dyspozycji [...] około 600 tys. zł, bo mniej więcej tyle wynoszą obecnie koszty pośrednie od badań własnych. Ponadto nie będzie około 500 tys. zł na pokrycie kosztów promocji. [...] Państwo Dziekani wiedzą, że z kosztów pośrednich od badań własnych pokrywamy koszty wniosków profesorskich, habilitacyjnych i doktorskich. Jeszcze nie wiadomo, jak będzie w tym roku, ale w przyszłym roku – tylko z powodu braku środków na badania własne – zabraknie nam łącznie ponad milion złotych na pokrycie tych niezbędnych kosztów. [...] W przyszłym roku [...] nie wszyscy otrzymają dofinansowanie na badania statutowe. Wiemy, że ma być nowa parametryzacja wydziałów. Będą wydziały kategorii A, B i C. Wydziały C otrzymają finansowanie tylko na 6 miesięcy. Najlepiej, żeby nasze wydziały dostały kategorię A lub nawet A+, bo wtedy, według określenia Pani Minister, będą to »okręty flagowe«. [...] Co prawda kryteria parametryzacji nie są jeszcze znane, ale ministerstwo planuje, że zaoszczędzi na wydziałach, które otrzymają kategorię niższą, i uzyskane środki przeznaczy na finansowanie wydziałów »flagowych«. I tak powinno być. Ja się z tym zgadzam”.

Opinie senackich komisji i związków zawodowych

Senacka Komisja ds. Organizacji i Rozwoju Uniwersytetu, którą reprezentował prof. R. Zakrzewski, negatywnie zaopiniowała projekt „Zasad polityki kadrowej” przedstawiony powyżej przez Prorektora Cz. Szafrąńskiego, z kolei **Senacka Komisja ds. Kadr Naukowych** (w jej imieniu wypowiedział się prof. A. Mocek) ów projekt zaopiniował pozytywnie, ale z kilkoma poprawkami, uzgodnionymi wcześniej z Prorektorem Cz. Szafrąńskim.

Profesor M. Mańka z **Senackiej Komisji ds. Statutowo-Regulaminowych** opinii w sensie formalnym nie przedstawiła, niemniej na temat dwóch kwestii zabrała głos: po pierwsze, stwierdziła, że „ten projekt [...] nie zawiera właściwie kryteriów merytorycznych awansowania pracowników”, a po drugie, zapytała, „czy była przeprowadzona jakaś symulacja – na zasadzie „co by było, gdyby wcielić ten projekt w życie w takiej postaci,

w jakiej go dostaliśmy”. To znaczy np. ilu pracowników niebędących nauczycielami akademickimi byłoby – w skali Uczelni i w skali wydziałów – do finansowania ze źródeł innych niż dotacja budżetowa na dydaktykę”.

Opinie na temat projektu „Zasad polityki kadrowej” wygłosili związkowi zawodowi. Jako pierwszy ich przedstawiciel wystąpił prof. S. Dzięgielewski z **Rady Zakładowej ZNP**. Powiedział m.in.: „Przedstawiony [...] dokument trudno jest w pełni przyjąć jako zasady polityki kadrowej. Jest to raczej instrukcja – wskazówki do zatrudnienia. Polityka kadrowa jest czymś szerszym, ponadczasowym i winna być oparta o certyfikat jakości i stosowne audyty, jak to teraz się w dobrych instytucjach. [...] Dane zawarte w opiniowanym dokumencie nasuwają też pewne wątpliwości, a mianowicie: dlaczego liczba profesorów zwyczajnych na wydziale nie powinna przekraczać 50%? dlaczego liczba osób z tytułem naukowym profesora jest nieograniczona? dlaczego w jednostce, w której nie ma profesora z tytułem, może być zatrudniony tylko jeden profesor nadzwyczajny? Przecież w danej jednostce może być kilku doktorów habilitowanych i dwudziestu innych nauczycieli. Skąd, na jakiej podstawie te dane wzięto?”

Profesor S. Dzięgielewski stwierdził, że „w naszym [ZNP] przekonaniu iloczyn etatów na wydziale i obciążenie dydaktyczne dają wielką liczbę [...]. Związek proponuje, by wskaźniki zawarte w § 2 pkt. 1–4 traktować elastycznie – tzn. w zależności od godzin dydaktycznych i liczby nauczycieli akademickich, a w szczególności liczby pracowników samodzielnych”.

Zdaniem członków Komisji powołanej w ZNP w celu zaopiniowania projektu „Zasad polityki kadrowej” należałoby wprowadzić jeszcze inne zmiany: „W § 3 proponuje się w pkt. 2 wskaźnik 0,3 powiększyć do 0,5. Chodzi bowiem głównie o bezpieczne i efektywne prowadzenie zajęć w takich pracowniach, jak pracownie chemiczne, biologiczne i techniczne, gdzie musi być obsługa i musi być zabezpieczone wszystko to, co wiąże się z jakością pracy”, a w „§ 3 pkt 4 proponuje się, żeby zmienić [...] wskaźnik, tzn. żeby jeden pracownik dziekanatu przypadł na 300 studentów (a nie 450, jak jest w dokumencie) – do czasu wprowadzenia sprawnego i niezawodnego systemu komputerowego [...]. W opinii Związku Nauczycielstwa Polskiego politykę kadrową należy prowadzić w oparciu o racjonalne systemy i w sposób ewolucyjny, by nie pogorszyć pracy Uczelni. Po ustosunkowaniu się Władz Uczelni do przedstawionych uwag Związek poprze program racjonalizacji zatrudnienia”.

Ostatnią opinię przedstawił mgr W. Janik z **KU NSZZ „Solidarność”** w imieniu przewodniczącej tego związku, inż. J. Wojtasiak. W dokumencie, będącym załącznikiem do protokołu VI posiedzenia Senatu, czytamy m.in., że w przedstawionym projekcie „**odstępuje się bez podania przyczyn od obowiązujących zasad polityki kadrowej wypracowanej przez wieloletnie doświadczenie** [...]”. Jest niezrozumiałe, dlaczego twórca projektu zanegował nawet wyniki pracy Komisji Rektorskiej [...] powołanej właśnie w celu opracowania projektu uchwały Senatu »Zasady polityki kadrowej w Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego« [...] [przedstawionej] w styczniu 2008 r.”

Opinia KU NSZZ „Solidarność” zawierała listę braków w projekcie (np. brak „zasad ogólnych polityki kadrowej”, „odrębnej części zawierającej zasady polityki kadrowej wobec nauczycieli akademickich [oraz] pracowników niebędących nauczycielami akademickimi” i inne). „Tak okaleczony obecny projekt – czytamy dalej w dokumencie – ma charakter kadłubowy i stanowi wyraźny regres [...]. Jest [on] oparty na bezpodstawnym założeniu, że Uniwersytet [nasz] jako uczelnia publiczna – państwowa szkoła wyższa – otrzymuje z budżetu państwa dotację na swą działalność niezależnie od liczby zatrudnionych w niej pracowników”. Dowiodła tego – zdaniem KU NSZZ „Solidarność” – „przeprowadzona na naszej Uczelni w roku 1992 redukcja grupowa zatrudnienia około 200 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, po której Ministerstwo w roku 2003 obniżyło dotacje dla Akademii stosownie do zmniejszenia w roku 1992 stanu zatrudnienia”.

Wiele jeszcze innych błędów i nieścisłości omawianego projektu przedstawiał dokument wypracowany w KU NSZZ „Solidarność” (nie sposób tu cytować go w całości, to blisko trzy strony tekstu), niemniej padły w nim bardzo poważne zarzuty: „Pod ogólną, znaną już dotychczas niekontrowersyjną nazwą »zasady polityki kadrowej« ukryto rzeczywisty, główny cel zamierzonego projektu [...]: **dokonanie drastycznej redukcji finansowania i zatrudnienia** z dotacji budżetowej pracowników w katedrach i instytutach oraz w Bibliotece Głównej i Centrum Informacji Naukowej, a także redukcji wśród pozostałych pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. [...] Procedury zapisane w projekcie prowadzą też do praktycznego ograniczenia kompetencji kierowników samodzielnych jednostek naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz komórek organizacyjnych w zakresie postępowania w sprawach zatrudniania ich pracowników”.

Na końcu dokument sporządzony przez inż. J. Wojtasiak zawierał listę „niezgodności i sprzeczności z obowiązującymi zewnętrznymi i wewnętrznymi przepisami prawa”, m.in. z Prawem o szkolnictwie wyższym, ustawą o zwolnieniach grupowych, ustawą o związkach zawodowych i statutem naszej Uczelni. Nietrudno się więc z powyższych przywołań domyślić, że opinia KU NSZZ „Solidarność” w prezentowanej kwestii była negatywna, a członkowie związku „domagali się odrzucenia przedstawionego projektu uchwały Senatu (wraz z załącznikiem) w sprawie zasad polityki kadrowej”.

Odpowiedź JM Rektora G. Skrzypczaka

Jako pierwszy głos zabrał JM Rektor G. Skrzypczak, odpowiadając na zarzuty zawarte w piśmie KU NSZZ „Solidarność”. Powiedział m.in., że „**opinia Związku jest prawidłowa, bo przede wszystkim broni się tu praw pracowniczych, natomiast nie jest tam podana prawda do końca**. Wskazano wybiórczo na pewne paragrafy, ale nie ma mowy o innych, które też są ważne, a mówią o czymś innym. Tę opinię tak sformułowano, żeby Państwa przekonać, że to Władze Rektorskie robią błędy albo nie interpretują do końca prawidłowo pewnych przepisów. My też możemy przywołać inne zapisy, które można podać w kontekście tych cytowanych”.

JM Rektor G. Skrzypczak opisał też przebieg spotkania z **ministrem Orłowską**, „która jasno i wyraźnie powiedziała, że w tym roku nie będzie oceny parametrycznej, ponieważ organa państwowe nie są w stanie dokonać zmian, powołać komisji i wypracować nowych kryteriów. A zatem dostaniemy pieniądze na podstawie tego, co było dotąd [...]”. Wydziały pierwszej kategorii otrzymają 100% (i nic więcej), natomiast wydziały drugiej i trzeciej kategorii dostaną mniej” – nie wiadomo jednak, o ile mniej.

Ponadto minister Orłowska zapowiedziała, że „w następnych latach z pieniędzmi na pewno będzie dużo trudniej. Do tej pory z oceny parametrycznej wynikało, że 72% jednostek naukowych w Polsce jest w kategorii pierwszej”. Później zaś „podkreśliła, że nie będzie w Polsce tyle jednostek pierwszej kategorii. Kryteria będą tak ustalone, żeby takich jednostek było najwyżej 30%. Reszta otrzyma tylko te pieniądze, które zostaną [...]”. Już zdecydowano, że w tym roku będzie przyznana tylko połowa pieniędzy na badania własne. Zamiast 140 mln zł będzie do podziału tylko 70 mln zł. Reszta będzie przeznaczona na finansowanie projektów. Do marca–kwietnia młodzi pracownicy i zespoły badawcze mają składać swoje projekty, aby od czerwca można było sięgnąć po pieniądze zewnętrzne – poza tymi, które są w budżecie”.

Drugą kwestią, którą poruszył JM Rektor G. Skrzypczak, była „**ścieżka kariery naukowej**. W tych zapisach – mówił Pan Rektor – celowo nie sięgnęliśmy do wszystkich materiałów przygotowanych przez Komisję pod przewodnictwem Pani prof. Klimko. W tych zasadach podaliśmy tylko ogólne założenia, które zupełnie wystarczą na dzień dzisiejszy, bo w ustawie i naszym Statucie wszystko jest szczegółowo opisane”.

Na koniec JM Rektor poprosił wszystkich zebranych o „dyskusję rzeczową i konkretną”.

Odpowiedź Prorektora Cz. Szafrąńskiego

Prorektor Cz. Szafrąński na początku dyskusji **ustosunkował się do opinii senackich komisji**. Profesorowi R. Zakrzewskiemu odpowiedział, że „jest lepiej, jeśli średni współczynnik ustalany jest dla całego wydziału. To dziekani razem z kierownikami katedr, radą wydziału i odpowiednimi komisjami lepiej znają strukturę zatrudnienia i potrzeby poszczególnych katedr. Współczynnik na pewno łatwiej uzyskać na wydziale niż w poszczególnych jednostkach. Senat nie może zdecydować, które jednostki organizacyjne na danym wydziale mają mieć współczynnik 0,7, a które np. 0,4. [...] Jeżeli członkowie Senackiej Komisji ds. Organizacji i Rozwoju wskażą nam źródła oszczędności, to sam wystąpię o nagrodę dla tych osób, które znajdą oszczędności w kosztach rzeczowych”.

Następnie podziękował za opinię Senackiej Komisji ds. Kadr Naukowych, której propozycje obiecał rozpatrzyć pozytywnie, a na koniec odpowiedział prof. M. Mańce: „To ustawa zabrania nam wpisanie do zasad polityki kadrowej wymogów merytorycznych dotyczących zatrudniania nauczycieli akademickich. Oczywiście wiem, że taki załącznik opracowała Komisja, której przewodniczyła Pani prof. Klimko, jednak na podstawie opinii naszych radców prawnych ten załącznik wyłączono z zasad polityki kadrowej. Jest to rzeczywiście bardzo dobry materiał, który na pewno prześlę Doraźnej Senackiej Komisji ds. Nowelizacji Statutu pod przewodnictwem Pana prof. Piechnika”.

W odniesieniu do zarzutów przedstawionych w imieniu inż. J. Wojtasiak z KU NSZZ „Solidarność” przez mgra W. Janika powiedział: „Do uprawnień Wysokiego Senatu należy między innymi ustalanie, na wniosek Rektora, zasad polityki kadrowej. Bardzo ważnym elementem tych zasad jest również etatyzacja, czyli ilość etatów w poszczególnych grupach pracowników. Nieprawdą jest, że propozycja tych zasad jest niezgodna z przepisami. Nie jestem z wykształcenia prawnikiem i być może nie mam takiej wiedzy jak Pan mgr Janik, ale Uczelnia ma radców prawnych. Zarówno projekt uchwały, jak i projekt zasad polityki kadrowej był opiniowany przez naszych radców prawnych pod względem jego zgodności z przepisami ustaw i z wszelkimi rozporządzeniami. Ten projekt jest zgodny z przepisami i tak proszę go traktować”.

Dyskusja nad projektem

Głos w dyskusji zabrali kolejno: prof. M. Świtoński, wskazując na nieścisłości, a niekiedy również niejasności niektórych punktów projektu i proponując dokonanie w nich pewnych zmian; a po nim – w mniej lub bardziej szczegółowych kwestiach – wypowiedzieli się: prof. A. Rutkowski, Dziekan R. Guzenda, mgr P. Urbański, prof. K.W. Nowak, prof. J. Czapski, inż. J. Wojtasiak, mgr J. Cegięła, mgr W. Janik oraz prof. M. Mańka. Wszystkie głosy podsumował Prorektor Cz. Szafrąński, mówiąc: „Była to merytoryczna dyskusja. Widzimy pewne niedoskonałości w omawianym dzisiaj projekcie zasad polityki kadrowej [...]. Przeanalizujemy zgłoszone uwagi i potem jeszcze raz roześle projekt do trzech komisji senackich i do związków zawodowych z prośbą o przygotowanie opinii na najbliższe posiedzenie Senatu”. Na zakończenie tej części dyskusji Prorektor Cz. Szafrąński zaapelował do członków komisji i związków zawodowych „o wcześniejsze przekazywanie opinii, ponieważ my też chcemy zapoznać się z [nimi] przed posiedzeniem Senatu, bo wtedy możemy się przygotować i ewentualnie udzielić niezbędnych odpowiedzi na posiedzeniu Senatu. Chcemy też mieć możliwość przesłania opinii wszystkim członkom Senatu”.

Kolejne punkty obrad Senatu

W kolejnych głosowaniach Senat wyraził zgodę na „**sprzedaż praw własności nieruchomości** zlokalizowanych w Swadzimiu, położonych wzdłuż trasy krajowej E92, na zachód od Osiedla Ptasięgo w Przeźmierowie, w ewidencji gruntów oznaczonych jako działka nr 58/3 o powierzchni 2,0225 ha oraz działka nr 58/16 o powierzchni około 20 ha” (prof. Z. Woźnica zasugerował, że „środki finansowe pochodzące z przedmiotowej sprzedaży powin-

ny być przeznaczone na dofinansowanie inwestycji związanych z działalnością o charakterze dydaktyczno-szkoleniowym [we wszystkich naszych] rolniczych zakładach doświadczalnych”).

Podobną zgodę Senat wydał na „sprzedaż prawa własności nieruchomości położonej w Poznaniu przy ul. Lutyckiej 97”. Magister P. Urbański w tym miejscu zaapelował: „Wszystko to, co żeśmy przedyskutowali i przemyśleli przed »czarnym piątkiem« – czyli przed tym dniem, kiedy w zeszłym roku załamały się notowania giełdowe i od tego momentu liczymy początek kryzysu – właściwie jest tyle warte, co papier, na którym jest to napisane. Wszystkie nasze pomysły, decyzje trzeba weryfikować w stosunku do obecnej sytuacji. Wobec powyższego w przypadku niektórych [...] nieruchomości [...] położonych dość blisko kampusu [...] proponuję, żeby jednak pytać wcześniej wydziały i [...] jednostki, czy nie znajdują pomysłu na jakieś wykorzystanie tych nieruchomości w obecnej sytuacji. Ponieważ wydaje mi się, że będzie kiepsko ze zbudowaniem czegośkolwiek w najbliższym czasie, ze względów ekonomicznych, to dobrze byłoby, gdyby taka decyzja była rozważana nie tylko na komisjach, w Senacie czy w sferze kierowniczej Uczelni, ale również żeby pytać wydziały i jednostki, czy przypadkiem nie mają jakiegoś pomysłu [...], który by przyniósł docelowo znacznie większe efekty niż sprzedaż tych nieruchomości”.

Zgodę na sprzedaż Senat wyraził również wobec kolejnych działek: położonej w Poznaniu przy ulicy Lutyckiej 111, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 2, o powierzchni 2,0423 ha; położonej w Baranowie, gmina Tarnowo Podgórne, w rejonie ulic Szamotulskiej i Kampingowej (w ewidencji gruntów oznaczonej jako działka nr 12/75, o pow. 0,1601 ha i działka nr 12/77, o pow. 0,1549 ha) oraz siedmiu działek budowlanych położonych w Przybrodzie, gmina Rokietnica.

Głosowanie w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż prawa własności nieruchomości stanowiących działki budowlane położone w Rakowni, gmina Murowana Goślina, o łącznej powierzchni 3,5410 ha – ze względów formalnych zostało przelozone na kolejne posiedzenie Senatu.

Ostatni merytoryczny punkt obrad Senatu dotyczył wyrażenia zgody na **zabezpieczenie wekslami dwóch umów między LZD Siemianice a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie**. W wyniku głosowania „Senat UP wyraził zgodę na nabycie mienia o wartości 1 025 900 zł [...] w związku z realizacją projektu LZD Siemianice: »Poprawienie jakości materiału szkółkarskiego na potrzeby przebudowy drzewostanów w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Siemianice poprzez modernizację bazy szkółkarskiej w Gospodarstwie Szkółkarskim Dobrygość«, jak również zabezpieczenie ewentualnych roszczeń NFOSiGW w Warszawie, z tytułu udzielonej na ten cel dotacji, weksłem do wysokości 1 231 080 zł”. Podobną zgodę otrzymał drugi projekt: „Senat UP wyraził zgodę na nabycie mienia o wartości 2 361 838 zł [...] w związku z realizacją projektu LZD Siemianice: »Przebudowa drzewostanów na terenie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Rychtalskie«, jak również zabezpieczenie ewentualnych roszczeń NFOSiGW w Warszawie, z tytułu udzielonej na ten cel dotacji, weksłem do wysokości 2 267 364 zł”.

Wolne głosy i wnioski

Na początku JM Rektor G. Skrzypczak zaapelował o włączenie się pracowników naszej Uczelni do udziału w **I Kongresie Nauk Rolniczych**, który odbędzie się w dniach 14–15 maja br. w Puławach.

Profesor Z. Woźnica zainteresował się kwestią **logo naszego Uniwersytetu**. Sprawę wyjaśniał JM Rektor G. Skrzypczak. Przypomniał, że wprawdzie konkurs na nowe logo UP został rozstrzygnięty, ale większości osób, które się z owym znakiem zapoznały, nie przypadł do gustu. Pan Rektor obecnie analizuje tę sprawę z jednym z profesorów Akademii Sztuk Pięknych, być może w ramach współpracy uczelni uda się ten problem rozstrzygnąć.

Streszczenie obrad Senatu na podstawie protokołu mgra Wojciecha Grottela sporządziła Ewa Strycka

Urodził się 11 listopada 1946 w Poznaniu. Jest absolwentem VI Liceum Ogólnokształcącego im. I.J. Paderewskiego. W latach 1964–1969 studiował na Wydziale Technologii Drewna ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Uczestniczył w seminarium magisterskim prof. dra Stanisława Prosińskiego i pod Jego naukową opieką kontynuował edukację na studiach doktoranckich w latach 1969–1972. Po ukończeniu studiów doktoranckich został zatrudniony na stanowisku starszego asystenta w Instytucie Chemicznej Technologii Drewna AR w Poznaniu.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w roku 1974 na podstawie rozprawy pt. „Badania nad pochodnymi celulozy z 2,4- dwuizocyjanianem tolilenu i 3, 4 dwuchlorofenylizocyjanianem”. W roku 1975 został powołany na stanowisko adiunkta. Początkowo pracował w Zakładzie Chemii Drewna. Po przedwczesnej śmierci profesora S. Prosińskiego otrzymał propozycję przejścia do Zakładu Chemicznego Przerobu Drewna, w którym pracuje nieprzerwanie do chwili obecnej. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w roku 2002 w dziedzinie nauk leśnych w zakresie drzewnictwa. Podstawą do jego uzyskania były: kolokwium habilitacyjne oraz rozprawa pt.: „Niektóre aspekty termicznego rozkładu drewna i wybranych surowców lignocelulozowych”. W roku 2004 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego, obecnie Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Równoległe z pracą na uczelni prof. R.M. Zakrzewski wzbogacał kwalifikacje zawodowe, pracując dodatkowo w latach 1987–1991 w Przedsiębiorstwie Usług Technicznych „Technus” w Poznaniu, a w latach 1991–1993 w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Maszyn Pakujących w Poznaniu na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego, będąc równocześnie członkiem Rady Naukowej w tej jednostce.

Dorobek naukowy i techniczno-technologiczny prof. dra hab. R.M. Zakrzewskiego obejmuje łącznie 151 pozycji, w tym 40 oryginalnych prac twórczych, dwie monografie, trzy artykuły naukowe, 52 komunikaty na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, sześć patentów oraz 28 opracowań techniczno-technologicznych i ekspertyz.

Początkowy okres działalności badawczej obejmował chemiczną modyfikację drewna i jego komponentów. Tematyka ta inspirowana była poszukiwaniem metod zwiększenia odporności drewna na działanie czynników biotycznych i abiotycznych na drodze chemicznego lub mechanicznego blokowania hydrofilowych grup hydroksylowych obecnych w strukturalnych składnikach substancji drzewnej. Spośród całej gamy różnorodnych związków chemicznych, wykorzystywanych w procesach modyfikacji drewna, obiecujące wyniki uzyskiwano, stosując do tych celów izocyjaniany, związki reaktywne z substancjami zawierającymi ugrupowania hydroksylowe i nie dające ubocznych produktów reakcji. Kwestia modyfikacji kontynuowana była w zakresie interakcji monomerów winylowych ze składnikami drewna.

Równocześnie realizował i rozwijał badania, których tematykę można usytuować w poniższych grupach tematycznych:

- analiza termiczna materiałów lignocelulozowych
- kinetyka procesów termicznego rozkładu surowców lignocelulozowych oraz sieciowania żywic fenolowo- i mocznikowo-formaldehdydowych
- badania nad otrzymywaniem aktywnych materiałów węglowych z surowców lignocelulozowych.

Cykl badań obejmujących analizy termiczne (TA) i termogravimetryczne (TG) oprócz znaczenia poznawczego charakteryzował się aspektami użytkowymi. Wyniki analiz instrumentalnych stanowiły podstawę do ustalania parametrów procesów technologicznych (pirolizy) w skali laboratoryjnej i ułamkowo technicznej oraz transponowania ich do warunków przemysłowych.

Wykorzystując metody różnicowej analizy termicznej (DTA), prof. R.M. Zakrzewski rozpatrywał szczegółowo zagadnienia kinetyki procesu termicznego rozkładu badanych materiałów, a także podjął satysfakcjonujące próby wyznaczenia parametrów kinetycznych procesu utwardzania żywic stosowanych w przemyśle drzewnym.

Współpraca z Wojskowym Instytutem Chemii i Radiometrii – obejmująca wytwarzanie ziarnowych i włóknistych węgli aktywnych z surowców lignocelulozowych, wpływ warunków procesu karbonizacji i aktywacji na ich strukturę kapilarną i związane z nią właściwości adsorpcyjne – zaowocowała opatentowaną technologią wytwarzania ziarnowych, aktywnych materiałów węglowych z odpadów odtwarzalnych surow-

ców lignocelulozowych (lupin pestek śliw, wiśni itp.) oraz włóknistych materiałów węglowych z prekursora celulozowego. W ramach drugiej technologii zostało opatentowane urządzenie do wytwarzania włókniny węglowej.

W ostatnich latach profesor powrócił do badań nad modyfikacją drewna – termochemiczną modyfikacją tego surowca, której celem jest otrzymanie produktów o zmienionej, atrakcyjnej barwie, zwiększonej stabil-

Profesor dr hab. Roman Michał Zakrzewski Instytut Chemicznej Technologii Drewna

Fot: Ewa Strycka

ności wymiarowej i odporności na działanie czynników biotycznych, bez stosowania toksycznych biocydów. Badania te mają charakter zarówno poznawczy, jak i praktyczny, ponieważ ich wyniki są podstawą zgłoszenia, które uzyskało ochronę patentową.

Celowość prowadzonych badań i ich wysoki poziom potwierdzają zaproszenia do współpracy z Wojskowym Instytutem Chemii i Radiometrii w Warszawie, Głównym Instytutem Górniczym w Katowicach, Konsorcjum „Bioenergia na rzecz Rozwoju Wsi”. Wyniki badań podstawowych termicznej konwersji surowców lignocelulozowych znalazły zastosowanie praktyczne w Przedsiębiorstwie Sprzętu Ochronnego MASKPOL przy wdrożeniu technologii wytwarzania ziarnowego adsorbentu węglowego z lupin pestek owocowych. Innowacyjność w badaniach nad termochemiczną modyfikacją drewna zaowocowała umowami licencyjnymi, zawartymi z niemieckim przedsiębiorstwem INOPLAN oraz firmą DĄBEX z Grodziska Wielkopolskiego.

Profesor dr hab. Roman Zakrzewski kieruje dziś następującymi przedmiotami:

- zarys chemicznej technologii drewna
- chemiczny przerób drewna
- modyfikacja drewna.

Jest współautorem skryptu do ćwiczeń z „Chemicznego przerobu drewna”. Pełnił funkcje opiekuna studenckich praktyk krajowych i zagranicznych. Był promotorem 28 prac magisterskich i recenzentem dwóch rozpraw doktorskich.

W 2004 roku zakończył się przewód doktorski, którego promotorem był prof. R.M. Zakrzewski, obecnie profesor kieruje jednym otwartym przewodem doktorskim.

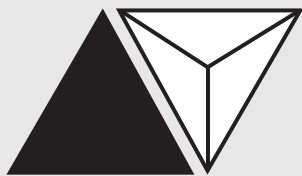
Profesor Roman Michał Zakrzewski jest głęboko zaangażowany w działalność organizacyjną na Uczelni i Wydziale. Kilkakrotnie był przedstawicielem adiunktów w Senacie Uczelni, wielokrotnie członkiem komisji senackich i rektorskich. Przewodniczył komisjom rektorskim stałym i doraźnym. Obecnie jest przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Organizacji i Rozwoju Uniwersytetu. Pełnił i pełni funkcje przewodniczącego komisji Rady Wydziału, jest także członkiem tych komisji.

W Instytucie Chemicznej Technologii Drewna prof. dr hab. R.M. Zakrzewski pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu oraz kierownika Zakładu Chemicznego Przerobu Drewna.

Poza Uczelnią prof. dr hab. Roman M. Zakrzewski uczestniczył w pracach zespołu oceniającego wnioski na 29 konkursie KBN, a na kadencję 2009–2013 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał go na członka Rady Naukowej w Instytucie Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich.

Za działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną wielokrotnie nagradzany nagrodami JM Rektora. Odznaczony Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, a także medalem Zasłużony dla Województwa Wielkopolskiego.

Opracowano na podstawie materiałów dostarczonych przez prof. dra hab. R.M. Zakrzewskiego

XII POZNAŃSKI FESTIWAL NAUKI I SZTUKI

W dniach od 25 do 29 maja 2009 roku już po raz dwunasty odbędzie się **Poznański Festiwal Nauki i Sztuki (PFNiSz)**, zgodnie z tradycją objęty patronatem honorowym przez Kolegium Rektorów Miasta Poznania. Przy współtworzeniu festiwalowego programu udział wzięły poznańskie państwowe uczelnie wyższe (Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego, Politechnika Poznańska, Uniwersytety: Ekonomiczny, Medyczny im. K. Marcinkowskiego, Przyrodniczy i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza oraz instytucje współpracujące z Biurem Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki od kilku ostatnich edycji, m.in. Polska Akademia Nauk, Archiwum Państwowe czy Muzeum Archeologiczne.

W tym roku doszło do zmian formalnych imprezy: czas trwania wydłużył się do pięciu dni, a zatem nastąpiła możliwość wyboru dnia dla każdej uczelni; brak nakładania się dużej liczby imprez jednocześnie; wyznaczenie dnia rektorskiego dla każdej uczelni; ponowne włączenie kół naukowych w realizację PFNiSz. Umożliwi to studentom prezentację w formie referatów czy posterów zakresu ich zainteresowań badawczych oraz prowadzonych analiz, a realizowanych dotąd tylko na forum studenckich kół naukowych. Udział studentów w Festiwalu wpłynie na integrację środowiska studenckiego, wzmocnienie identyfikacji z uczelnią oraz nabycie nowych umiejętności organizacyjnych.

UCZELNIANE DNI FESTIWALOWE

- 25 maja – Akademia Muzyczna
- 26 maja – Politechnika Poznańska, Polska Akademia Nauk
- 27 maja – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny, Akademia Wychowania Fizycznego
- 28 maja – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Akademia Sztuk Pięknych
- 29 maja – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Rozpoczęcie Festiwalu na naszej Uczelni odbędzie się **29 maja** (piątek) o **godz. 9.00 w Kolegium Rungego** wystąpieniem Mai Jaroszewskiej i Kamili Osieckiej, studentek Sekcji Architektury Krajobrazu z Koła Naukowego Ogrodników, które zaprezentują prace i ogłoszą wyniki konkursu „Nocne ucieczki drzew”. Następnie dla uczestników konkursu dr inż. Joanna Bykowska z Katedry Dendrologii i Szkółkarstwa Wydziału Ogrodniczego przedstawi ciekawy wykład nawiązujący do zainteresowań laureatów „Rekordy i magiczne właściwości drzew”, a prof. dr hab. Barbara Szpakow-

ska omówi „Znaczenie zbiorników rekreacyjnych dla Miasta Poznania”.

Podczas tegorocznego święta społeczność akademicka naszego Uniwersytetu zorganizuje 58 prezentacji. Wśród tej liczby przygotowanych propozycji festiwalowych 16 z nich to pomysły i wystąpienia studenckich kół naukowych.

Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska zaprasza Państwa na pięć wykładów, warsztat i dwie wystawy do Kampusu Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E. W **Kolegium Rungego** i **sali D w Collegium Maximum** swoje propozycje będą prezentować studenci z ośmiu kół naukowych. Na uwagę zasługuje będzie wystawa w holu „Po co nam dietetyk?” i „Punkt dietetyczny” – zorganizowane przez studentów Koła Naukowego Technologów Żywności, Sekcja Żywienia Człowieka i Dietetyki WNoŻiŻ. W salach: A, 260 i 261 zobaczymy „Warsztaty metodyczne połączone z 24 prezentacjami multimedialnymi studentów przygotowane pod kierunkiem wykładowców Studium Języków Obcych w językach: angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim”.

W **Kolegium im. Kazimierza Gawęckiego** (ul. Wołyńska 33) prof. dr hab. Dorota Cieślak z zespołem, Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt zapraszają na wykład „Zwierzę z próbówki – czy to możliwe?” i warsztaty w laboratorium. Do zwiedzania **Stacji Doświadczalnej w Stobnicy** zaprasza prof. Andrzej Bereszyński, a dr inż. Anna Posłuszna z Zakładu Hodowli Koni na wykład „Matka i źrebię – zachowania przyjazne i nieprzyjazne”, który zakończy prezentację w Kolegium Rungego.

Dużą porcję ruchu oferuje nam Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w nowej **Hali Sportowej Uniwersytetu Przyrodniczego** – „Yogę z elementami aerobiku + relaks”, „Spinning Maraton” wieczorową porą oraz Warsztaty Aqua aerobiku – aqua jogging”.

Wszystkich miłośników kapeli i tańca Zespół Pieśni i Tańca „Łany” zaprasza na koncert do **Sali Widowiskowej, ul. Dożynkowa 9 G** (pierwsze piętro).

Ogrodnicze spotkanie w **Stacjach Doświadczalnych Wydziału Ogrodniczego w Marcelinie** zakończy XII Poznański Festiwal Nauki i Sztuki. Gospodarzem spotkania będzie Dziekan Wydziału Ogrodniczego prof. dr hab. Piotr Urbański.

Poniżej przedstawiam Państwu szczegółowy program **XII Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki** organizowanego na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, na który wszystkich miłośników przedstawionej tematyki serdecznie zapraszam.

Koordynator festiwalu
dr inż. Urszula Mojsiej

Biuro Promocji i Współpracy z Praktyką

Program XII Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu

- **WYDZIAŁ MELIORACJI I INŻYNIERII ŚRODOWISKA**
Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, 29 maja 2009,
godz. 10.00–16.00, sala 111

WYKŁADY

„Zrównoważony rozwój – idea i realizacja” – prof. dr hab. Janina Zbierska, Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.00, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, sala 111

„Skorzystamy czy stracimy na zmianie klimatu?” – dr Jacek Leśny, Katedra Agrometeorologii

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.30, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, sala 111

„Biomasa jako ważne odnawialne źródło energii” – dr Sławomir Szalata, Katedra Gleboznawstwa i Rekultywacji

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 11.00, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, sala 111

„Energia odnawialna w Polsce na tle Unii Europejskiej” – mgr Tomasz Zgoła, Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 11.30**, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, sala 111

„Kajakiem na Stary Rynek w Poznaniu? Czy Chwaliszewo będzie znowu wyspą? Czyli możliwości odtworzenia zakola Chwaliszewskiego na Warcie w Poznaniu” – dr inż. Paweł Zawadzki, dr inż. Tomasz Kaluża, Katedra Budownictwa Wodnego

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 12.00**, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 E, sala 111

WARSZTATY

„Jak śledzić CO₂ w środowisku” – mgr Maria Michalak, mgr Paweł Sielecki, Katedra Agrometeorologii

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 9.00–15.00** (tury co godzinę), Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 C, Sale Katedry Agrometeorologii

WYSTAWA Z PRELEKCJĄ

„Organizmy jako wskaźniki środowiska” – prof. dr hab. Janina Zbierska, dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, dr Ryszard Staniszewski, dr Klaudia Borowiak, dr Agnieszka Ławniczak, dr Szymon Jusik, mgr Tomasz Zgoła, Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 9.00–16.00** (tury co pół godziny), Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 C, sale Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska

WYSTAWA

„Rola kartografii w ochronie dziedzictwa kulturowego wsi” – prof. dr hab. Janusz Golaski, dr inż. Maria Jankowska, dr inż. Anna Oliskiewicz-Krzywicka, dr inż. Elżbieta Wyczałek, mgr inż. Anna Zbierska, Katedra Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji, Zakład Geodezji i Kartografii Środowiska, mgr Arkadiusz Jełowicki, mgr Wojciech Mielewczyc (z Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie)

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 9.00–16.00**, Kampus Piątkowska: ul. Piątkowska 94 C, hol Zakładu Geodezji i Kartografii Środowiska

• WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT

WYKŁAD I WARSZTATY W LABORATORIUM

„Zwierzę z próbki – czy to możliwe?” – dr hab. Dorota Cieślak, dr Jarosław Sosnowski, dr Ewelina Warzych-Plejer, mgr Emilia Pers-Kamczyc, mgr Piotr Pawlak, mgr Natalia Reńska, Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt

Data i miejsce: 29 maja 2009, wykład – ul. Wołyńska 33; **godz. 10.00–10.45 (sala wykładowa, parter)**, warsztaty – ul. Wołyńska 33, **I grupa, godz. 11.00–12.30; II grupa, godz. 13.00–14.30 (sala nr 08, piwnica, w grupach 16-osobowych)**, ul. Wołyńska 33

1) **wykład (45 minut)** – bogato ilustrowana prezentacja dotycząca podstawowych zagadnień z zakresu gametogenezy, przedimplantacyjnego rozwoju zarodków ssaków i procedury pozaustrojowego zapłodnienia. W znacznym stopniu ułatwi to zrozumienie praktycznej prezentacji tej techniki w laboratorium katedry

2) **warsztaty w laboratorium (ok. 1,5 godziny)** – przedstawienie technicznych aspektów procedury zapłodnienia *in vitro* z możliwością samodzielnego wykonania podstawowych manipulacji i pracy przy mikroskopie

WYKŁAD

„Matka i źrebię – zachowania przyjazne i nieprzyjazne” – dr inż. Anna Nowicka-Posłuszna, mgr Katarzyna Balińska, mgr Magdalena Zugehoer, Zakład Hodowli Koni

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 12.40–13.10**, Kolegium Rungego, ul. Wojska Polskiego 52

ZWIEDZANIE STACJI DOŚWIADCZALNEJ W STOBNICY

„Kształtowanie świadomości ekologicznej w zakresie ochrony ginących gatunków zwierząt w Stacji Doświadczalnej w Stobnicy” – prof. dr hab. Andrzej Bereszyński, dr inż. Aleksandra Kraśkiewicz, mgr inż. Iwona Jindra, Jacek Więckowski, Katedra Zoologii

Data i miejsce: zwiedzania Stacji Doświadczalnej w Stobnicy, 29 maja 2009 o **godz. 11.00**

Dojazd: Stobnica – 18 km od Obornik w kierunku Obrzycka, we własnym zakresie

adres: Stacja Doświadczalna w Stobnicy, **64-607 Kiszewo, Stobnica 1**, tel. **061 291 36 59**

WYSTAWA

„TUR Bos primigenius (Bojanus 1827) wygasły przodek bydła domowego” – dr hab. Hieronim Frąckowiak, mgr Haubert Jakubowski, Katedra Anatomii Zwierząt

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 9.00–15.00**, hol Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

KONCERT

Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Łany” Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu pt.: „35 lat na scenie tańczy i śpiewa kolejne pokolenie” – mgr Zenon Musiał

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 20.00**, Sala Widowiskowa, ul. Dożynkowa 9 G (pierwsze piętro)

• STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

„Yoga z elementami aerobiku + relaks” – mgr Maria Grzeško
Praktyczne warsztaty ćwiczeń jogi z elementami aerobiku i dodatkowo joga z medytacją

Data i miejsce: 29 maja 2009, **godz. 15.15**, Hala Sportowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ul. Dojazd 7

„Warsztaty Aqua aerobiku – aqua jogging” – mgr Karolina Dopierała
Lekcja aqua aerobiku w formie aqua joggingu. Wspaniała atmosfera i ćwiczenia w wodzie przy odpowiedniej muzyce

Data i miejsce: 30 maja 2009, **godz. 16.15**, Poznań, Basen Rataje „Os. Piastowskie”

„Spinning Maraton” – mgr Karolina Dopierała
Trzygodzinny maraton na rowerach stacjonarnych. Start o **godz. 21.00**, zakończenie z godziną duchów. Zapraszamy!!!

Data i miejsce: 29 maja 2009, ul. Dojazd 7, Hala Sportowa Uniwersytetu Przyrodniczego, **godz. 21.00**

• STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

„Warsztaty metodyczne połączone z 24 prezentacjami multimedialnymi studentów przygotowane pod kierunkiem wykładowców Studium Języków Obcych w językach: angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim”

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–12.00, sala A, sala 264, sala 260 Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

JĘZYK ANGIELSKI

Imię i nazwisko studenta biorącego udział w prezentacji	Wydział/kierunek	Rok	Temat prezentacji	Praca pod kierunkiem lektora (nazwisko)
Marcin Ścisły godz. 9.00–9.15 sala A	Ekonomia	IV	Rynek wódki w Polsce	mgr Alina Nurczyk
Przemysław Gizemba godz. 9.15–9.30 sala A	Ekonomia	IV	Jak wydać swoją pierwszą wypłatę	mgr Alina Nurczyk
Matylda Sucharska godz. 9.30–9.45 sala A	Ekonomia	IV	Rynek pracy w Polsce	mgr Alina Nurczyk
Marcin Mańkowski godz. 9.45–10.00 sala A	Nauk o Żywności i Żywieniu	III	Wszystko o piwie	mgr Zofia Łapińska
Wojciech Podolski godz. 10.00–10.15 sala A	Hodowla Zwierząt	III	Produkcja mleka	mgr Ewa Janicka-Thomas
Magda Szulz godz. 10.15–10.30 sala A	Hodowla Zwierząt	III	Powożenie	mgr Ewa Janicka-Thomas
Paweł Boruń godz. 10.30–10.45 sala A	Biotechnologia	III	Forensic Science	mgr Ewa Janicka-Thomas
Bartosz Rodziewicz godz. 10.45–10.50 sala A	Biotechnologia	III	Brań biologiczna	mgr Ewa Janicka-Thomas

JĘZYK NIEMIECKI

Imię i nazwisko studenta biorącego udział w prezentacji	Wydział/kierunek	Rok	Temat prezentacji	Praca pod kierunkiem lektora (nazwisko)
Agata Sobiak Magdalena Langa godz. 9.00–9.15 sala 264	Ogrodniczy	II	Ogród ziołowy	mgr Anna Komosa
Marta Alkadi Marta Binek Agnieszka Czajka godz. 9.15–9.30 sala 264	Ogrodniczy	II	Nasze owoce – wykorzystanie, spożycie i ich wpływ na zdrowie	mgr Anna Komosa
Weronika Stefaniak godz. 9.30–9.45 sala 264	Ekonomia	I	Niemcy – sąsiad Polski	mgr Maria Piosik

Natalia Dziwak Paulina Mikołajewska godz. 9.45–9.50 sala 264	Ochrona Środowiska	II	Alternatywne źródła energii	mgr Maria Piosik
Magdalena Antkowiak godz. 9.50–10.15 sala 264	Ekonomia	III	Firma Nestle	mgr Wiesława Banaszak
Joanna Dakowska Paulina Szajder godz. 10.15–10.30 sala 264	Ogrodniczy	II	Projekt ogrodu	mgr Wiesława Banaszak
Katarzyna Adamska Michał Danyluk godz. 10.30–10.45 sala 264	Nauk o Żywności i Żywieniu	III	Gatunki herbat	mgr Jolanta Langkafel
Łukasz Daleki godz. 10.45–11.00 sala 264	Nauk o Żywności i Żywieniu	III	Użytki	mgr Jolanta Langkafel
Malwina Kozłowska-Halik godz. 11.00–11.15 sala 264	Nauk o Żywności i Żywieniu	III	Produkcja czekolady	mgr Jolanta Langkafel

JĘZYK FRANCUSKI

Imię i nazwisko studenta biorącego udział w prezentacji	Wydział/kierunek	Rok	Temat prezentacji	Praca pod kierunkiem lektora (nazwisko)
Martyna Jeleniewska godz. 9.55–10.10 sala 260	Kształtowanie Terenów Zieleni	V	Międzynarodowy Festiwal Ogrodów w Chaumont-sur-Loire we Francji	mgr Anna Łuczowska
Katarzyna Borycha godz. 10.10–10.25 sala 260	Ogrodniczy	II	Rośliny cebulowe	mgr Anna Łuczowska

JĘZYK ROSYJSKI

Imię i nazwisko studenta biorącego udział w prezentacji	Wydział/kierunek	Rok	Temat prezentacji	Praca pod kierunkiem lektora (nazwisko)
Miłosz Wysocki godz. 9.00–9.15 sala 260	Leśny	III	Owady	mgr Maria Golon
Dominika Flasińska godz. 9.15–9.25 sala 260	Nauk o Żywności i Żywieniu	IV	Produkcja czekolady	mgr Maria Golon
Marietta Frydrychowska godz. 9.25–9.40 sala 260	Ekonomia	IV	Spacerkiem po Kazachstanie	mgr Maria Fenrich
Alona Mochowa godz. 9.40–9.55 sala 260	Hodowla Zwierząt	II	Zmiany w rolnictwie na przykładzie prywatnej firmy „Milena Agro”	mgr Maria Fenrich
Magdalena Kalinowska godz. 10.25–10.40 sala 260	Hodowla Zwierząt	II	Koń we współczesnym świecie	mgr Maria Fenrich

WYDZIAŁ OGRODNICZY

WYKŁAD

„Rekordy i magiczne właściwości drzew” – dr inż. Joanna Bykowska, Katedra Dendrologii i Szkółkarstwa

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.00–10.30, Kolegium Rungego, ul. Wojska Polskiego 52

WYKŁAD

„Znaczenie zbiorników rekreacyjnych dla miasta Poznania” – prof. dr hab. Barbara Szpakowska, Katedra Terenów Zieleni

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.30–11.00, Kolegium Rungego, ul. Wojska Polskiego 52

ZWIEDZANIE STACJI DOŚWIADCZALNYCH W MARCELINIE
„Ogrodnicze spotkanie w Marcelinie – zakończenie XII PFNiSz” – prof. dr hab. Piotr Urbański, dziekan Wydziału Ogrodniczego

Data i miejsce: 29 maja 2009, Poznań, ul. Zgorzelecka 4
Dodatkowo serdecznie zapraszamy 30.05 na Festyn Przyrodniczy w godz. 10.00–18.00

KOŁA NAUKOWE

Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28, sala D i hol
Kolegium Runego, ul. Wojska Polskiego 52, sala i hol

WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT

• **Koło Naukowe Zootechników, Sekcja Ichtiologiczna**
 WYKŁAD Z PREZENTACJĄ

„Co z tą szczeżują?” – Piotr Wojcieszak

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–9.30, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

• **Koło Naukowe Zootechników, Sekcja Żywności Zwierząt**
Przeżywających i Mikrobiologii Przewodu Pokarmowego
 PREZENTACJA

„EM = Efektywne Mikroorganizmy = Efektywna Modyfikacja Środowiska Żwacza?” – Mariusz Lesiecki, Filip Porzucek, Barbara Nowak, Paweł Zmora, Marcin Hejdysz, Anna Walkowiak, Beata Budaj, Anna Wolnicka, Anna Krajewska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.30–10.00, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYKŁAD

„Kto jest kim w żwaczku?” – Barbara Nowak, Paweł Zmora, Anna Bilka, Mariusz Lesiecki, Marcin Hejdysz, Anna Walkowiak, Karolina Bukowska, Karolina Pertek

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.00–10.30, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

PREZENTACJA

„Czy mikroorganizmy probiotyczne przeżyją w żwaczku krowy?” – Paweł Zmora, Barbara Nowak, Filip Porzucek, Mariusz Lesiecki, Anna Walkowiak, Marcin Hejdysz, Agnieszka Graclik, Urszula Brzezińska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 10.30–11.00, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

• **Koło Naukowe Zootechników, Sekcja Biotechnologii Rozrodu Zwierząt**

„Jak zbadać garnitur chromosomowy plemników ssaków?” – Sylwia Dziwak, Anna Koper, Małgorzata Marszałek, Dominika Oleś, Maciej Orsztynowicz, Małgorzata Woszczyńska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 13.00–13.15, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

• **Koło Naukowe Zootechników – Sekcja Hodowli Koni**

PREZENTACJA

„Przygotowanie konia do startu w zawodach” – Karolina Bora i wsp.

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 13.15–14.00, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYDZIAŁ NAUK O ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIU

• **Koło Naukowe Technologów Żywności, Sekcja Biotechnologów Żywności**
 PREZENTACJA

„Produkty spożywcze otrzymywane na drodze fermentacji” – Sławomir Franaszek, Radosław Woźniak

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 11.00–11.30, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYDZIAŁ NAUK O ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIU

• **Koło Naukowe Technologów Żywności, Sekcja Żywności Człowieka i Dietetyki**

PREZENTACJA

„Co wiemy o racjonalnym żywieniu: fakty i mity żywieniowe – funkcjonujące wśród młodzieży” – Joanna Nowaczyk, Lidia Wojciechowska, Katarzyna Kordus-Socha

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 11.30–12.00, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYSTAWA

„Po co nam dietetyk?” – członkowie koła: Joanna Nowaczyk, Katarzyna Kordus-Socha, Lidia Wojciechowska, Karolina Majewska, Anna Łakoma, Michalina Narożna, Małgorzata Szychta, Michał Kopera, Sylwia Wrzalska, Joanna Zimna, Laura Bartkowska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–15.00, hol Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

„PUNKT DIETETYCZNY” – Joanna Nowaczyk, Katarzyna Kordus-Socha, Lidia Wojciechowska, Karolina Majewska, Anna Łakoma, Michalina Narożna, Małgorzata Szychta, Michał Kopera, Sylwia Wrzalska, Joanna Zimna, Laura Bartkowska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–15.00, hol Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYDZIAŁ EKONOMICZNO-SPOŁECZNYCH

• **Koło Naukowe Ekonomistów Agrobiznesu**
 PREZENTACJA

„Preferencje studentów Wydziału Ekonomiczno-Społecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w wyborze mleka i napojów mlecznych” – Paulina Anioła, Katarzyna Stefanowicz

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 12.00–12.30, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

PREZENTACJA

„SIFE team 2008/09 activities Summary” – podsumowanie całorocznej pracy nad projektami drużyny SIFE Uniwersytetu Przyrodniczego – Antonina Jójka, Ewelina Prządak, Katarzyna Rybnik, Michał Napierała

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 12.30–13.00, sala D, Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYDZIAŁ OGRODNICZY

• **Koło Naukowe Ogrodników**
 KONKURS

PREZENTACJA PRAC I OGŁOSZENIE WYNIKÓW KONKURSU
 „Noce ucieczki drzew” – Maja Jaroszevska, Kamila Osiecka

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–10.00, Kolegium Runego, ul. Wojska Polskiego 52

• **Koło Naukowe Hodowli Roślin i Nasiennictwa**
 POSTER

„Malokarpacká vínna cesta” – Marta Wassel, Anna Bednarz

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–15.00, hol Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYSTAWA

„Wrażenia z wyjazdu naukowego do Chin” – Zuzanna Satory, Agnieszka Górczak, Magdalena Szymanowska

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 9.00–15.00, hol Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28

WYDZIAŁ ROLNICZY

• **Koło Naukowe Ochrony Środowiska**
 PREZENTACJA A

„Nadwarciański Park Krajobrazowy – ostoja przyrody” – Daria Łukasik, Izabella Jahns

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 11.10–11.40, Kolegium Runego, ul. Wojska Polskiego 52

PREZENTACJA B

„Elektrownia jądrowa tak, czy nie?” – Alicja Kortas, Tomasz Cłapa

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 11.40–12.10, Kolegium Runego, ul. Wojska Polskiego 52

PREZENTACJA C

„Człowiek – największy drapieżnik na ziemi! Jak go oswoić?” – Monika Florek, Karolina Jarysz, Natalia Halaburda

Data i miejsce: 29 maja 2009, godz. 12.10–12.40, Kolegium Runego, ul. Wojska Polskiego 52

koordynator XII Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki
 na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu
 dr inż. Urszula Mojsiej
 e-mail: mojsieju@up.poznan.pl
 tel. 061 848 70 82, www.up.poznan.pl

Fot. 4x: Krystyna Mańdalska-Pawlak

Drzwi Otwarte

28 marca 2009

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu po raz kolejny przygotował Drzwi Otwarte dla młodzieży, która jest zainteresowana studiowaniem na naszej Uczelni. Było spotkanie z Rektorem UP prof. dr. hab. Grzegorzem Skrzypczakiem, z panią Prorektorem ds. studiów prof. dr. hab. Moniką Kozłowską oraz dziekanami, pracownikami i studentami. Poszczególne wydziały i kierunki zorganizowały w tym dniu specjalne zajęcia, można było zwiedzać laboratoria i pracownie, przyglądać się eksponatom, zadawać pytania, zde gustować specjalnie na tę okazję przygotowane potrawy, dowiedzieć się wszystkiego na temat naszego Uniwersytetu i zasad rekrutacji.

Spotkania odbyły się w dwóch turach: od godziny 10.00 do 12.00 i od 12.00 do 14.00, w różnych budynkach naszej Uczelni: w Collegium Maximum (ul. Wojska Polskiego 28); w gmachu Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu (ul. Wojska Polskiego 31); w sali wykładowej Katedry Fizjologii Roślin (ul. Wołyńska 35); w gmachu Wydziału Rolniczego (ul. Szydłowska 50); w budynku Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska (ul. Piątkowska 94); w sali wykładowej Kolegium Kazimierza Gawęckiego (ul. Wołyńska 35); w gmachu Wydziału Technologii Drewna (ul. Wojska Polskiego 38/42).

Zainteresowanie było duże, ale znacznie mniejsze niż w latach ubiegłych. Czyżby młodzież nie chciała już studiować...?

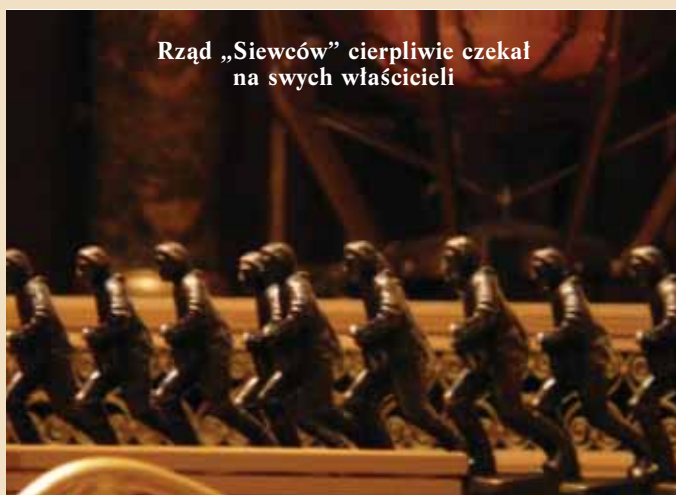

Fot. 13x: Ewa Strycka

Rozpoczęcie
uroczystości

Rząd „Siewców” cierpliwie czekał
na swych właścicieli

Pamiątkowy dyplom dla laureatów i pąsowa róża dla ich żon – to otrzymali wszyscy nominowani; na zdjęciu powyżej: dr inż. J. Mazur z żoną (R-SGD Przybroda).

Dnia 22 marca 2009 roku w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza odbyło się wręczenie nagród VIII edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2008. Statuetki „Siewcy” przyznano dziesięciu wyróżniającym się gospodarstwom rolnym województwa wielkopolskiego, wśród których znalazły się także Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda oraz Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Dłoni. Nagrody – czek o wartości 10 000 złotych, statuetki i dyplomy – odebrali dr inż. Jerzy Mazur z Przybrody oraz mgr inż. Eugeniusz Andrzejczak z Dłoni, administratorzy zakładów, wraz z małżonkami.

Wielkopolski Rolnik Roku 2008

Konkurs Wielkopolski Rolnik Roku zorganizował Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, który powitał wszystkich zaproszonych, zwłaszcza zaś nominowanych do nagrody, wygłosił też słowo wstępne. Powiedział m.in.: „Konkurs Wielkopolski Rolnik Roku służy promowaniu nowoczesnego rolnictwa i tych producentów rolnych, którzy dzięki pomysłowości, inicjatywie i rozumnemu działaniu potrafią dostosować swój warsztat pracy do zmieniającego się rynku i nowych realiów, przyczyniając się tym samym do kreowania pozytywnego wizerunku wielkopolskiego rolnictwa”.

Oprócz Marszałka na sali obecni byli wszyscy przedstawiciele Kapituły Konkursu złożonej „z przedstawicieli uczelni wyższych, instytucji i organizacji rolniczych związanych z nauką i praktyką rolniczą” – z przewodniczącym prof. dr. hab. Włodzimierzem Fiszerelem z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na czele, a także inni zaproszeni na tę uroczystość pracownicy naukowcy naszej Uczelni, profesorowie: Grzegorz Skrzypczak, Jerzy Pudełko, Mikołaj Knaflewski, Antoni Przybył i Janusz Buczyński.

Do nagród głównych konkursu nominowanych było osiemnastu rolników, którym członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Arkadiusz Błochowiak przekazał okolicznościowe dyplomy. Dodatkową nagrodę specjalną przyznano Władysławowi Calce z Rososzycy w powiecie ostrowskim – „za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pszczelarstwa”.

Magister inż. E. Andrzejczak
(tu w otoczeniu rodziny i JM Rektora)

Dyplomy i róże rozdawały dziewczęta z „Łanów”...

... a całą imprezę poprowadziła – jak zawsze profesjonalnie i z dużym wdziękiem – pani A. Przewoźniak

Wszyscy „wyróżnieni rolnicy z województwa wielkopolskiego prezentują wysoki poziom produkcji rolniczej, stosują nowoczesne technologie, odznaczają się dobrą organizacją gospodarstw, wysokimi efektami ekonomicznymi, troską o środowisko naturalne oraz estetyką gospodarstw. Ponadto posiadają wysoki poziom wiedzy w dziedzinie reprezentowanych kierunków produkcji” – napisano w podsumowaniu tego wydarzenia na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Cytaty pochodzą z Uzasadnienia do uchwały 1732/2008 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 sierpnia 2008 r.

Nominowani (w tyle) i laureaci (w pierwszym rzędzie – z symbolicznymi ciekami i statuetkami „Siewców”)

... i żołądka

Na zakończenie części oficjalnej coś dla ucha...

W 2007 roku Studium Doktoranckie przy Wydziale Ogrodnictwem obchodziło jubileusz 10-lecia powstania. Z tej okazji 19 października 2007 odbyła się w Kolegium Rungego uroczystość, w której udział wzięło liczne grono zaproszonych gości. Na uroczystość przybyli między innymi JM Rektor, Prorektorzy, Dziekani naszego Wydziału oraz pozostałych Wydziałów Akademii Rolniczej, członkowie Rady Wydziału Ogrodniczego, opiekunowie i promotorzy prac doktorskich, kierownicy studium innych Wydziałów, a także obecni doktoranci i absolwenci Studium Doktoranckiego. Zaproszeni zostali również profesorowie z Uniwersytetu Mansoura z Egiptu, przebywający z wizytą na naszej Uczelni.

Na wstępie kierownik Studium prof. dr hab. Mikołaj Knaflowski serdecznie powitał wszystkich przybyłych gości, szczególnie JM Rektora prof. dra hab. Erwina Wąsowicza oraz Prorektora prof. dra hab. Janusza Nowackiego, któremu podlegają studia doktoranckie na naszej Uczelni. Słowa powitania w języku angielskim skierował również do gości z Egiptu.

Dziesięciolecie Studium Doktoranckiego Wydziału Ogrodniczego Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu 1997–2007

Z kolei JM Rektor dokonał oficjalnego otwarcia uroczystości, po czym w krótkim przemówieniu podkreślił ogromne znaczenie, jakie mają studia doktoranckie w kształtowaniu młodych ludzi podejmujących dalszą naukę.

Następnie głos zabrał Dziekan Wydziału Ogrodniczego prof. dr hab. Zbigniew Weber, który przedstawił najważniejsze wydarzenia z życia Wydziału Ogrodniczego.

Profesor dr hab. Mikołaj Knaflowski, pełniący funkcję kierownika Studium Doktoranckiego od 2003 roku, przedstawił jego historię, poczynawszy od momentu powstania, po czasy terażniejsze. Profesor przypomniał, że zanim powstało Studium Doktoranckie na Wydziale Ogrodniczym, doktoranci naszego Wydziału podejmowali naukę na Studium Doktoranckim Wydziału Rolniczego, które w początkowych latach istnienia kształciło doktorantów ze wszystkich wydziałów Uczelni.

Studium Doktoranckie Wydziału Ogrodniczego rozpoczęło swoją działalność 1 października 1997 roku, a pierwszym jego kierownikiem został prof. dr hab. Marian Gapiński, który pełnił tę funkcję do momentu przejścia na emeryturę, czyli do 2003 roku. Dużą rolę w utworzeniu i dalszej działalności studiów doktoranckich odegrał prorektor ds. rozwoju kadr naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Piotr Goliński, któremu te studia wówczas podlegały.

W ciągu 10 lat w Studium Doktoranckim naszego Wydziału słuchaczami było ogółem 130 uczestników, w tym 47 na studiach nie-stacjonarnych. Najwięcej słuchaczy w ciągu 10 lat miały Katedry: Warzywnictwa (21), Terenów Zieleni (15), Nawożenia Roślin Ogrodniczych (13), Fizjologii Roślin (10).

Do roku 2007 stopień doktora uzyskało 71 słuchaczy. Liczba doktorantów na dzień 1 października 2007 wynosiła 48 osób, czyli około 20% wszystkich doktorantów na Uczelni. Analizując liczbę osób kształcących się na studiach doktoranckich w ostatnich 10 latach, można zauważyć tendencję wzrostową w odniesieniu do całej Uczelni do roku 2002, a na naszym Wydziale aż do roku 2003. W roku 1997 na Wydziale było 19 doktorantów (na pozostałych wydziałach 269), w roku 2002 liczba ta wynosiła 80, a w 2003 roku 84 osoby

(na pozostałych wydziałach odpowiednio 506 i 475 osób). Od tego momentu liczba doktorantów zmniejszała się do 48 w 2007 roku (251 na innych wydziałach). W bieżącym roku akademickim [tzn. w roku 2007/2008, kiedy ten tekst powstawał – przyp. red.] zrekrutowano na studia doktoranckie na naszym Wydziale osiem osób.

Studium Doktoranckie naszego Wydziału kształci także studentów z katedr innych wydziałów, między innymi z Agrometeorologii (WMIŚ), Chemii Ogólnej (WTD), Instytutu Inżynierii Rolnictwa, (WR), Nauk Społecznych (WES) czy Ekonomiki Gospodarki Żywnościowej (WES).

Obecnie istnieje możliwość realizacji pracy doktorskiej w następujących specjalnościach: biologia w ogrodnictwie; podstawy biologiczne i agrotechniczne produkcji ogrodniczej; ochrona i kształtowanie środowiska i krajobrazu.

Tematyka badawcza, w jakiej realizowane są prace doktorskie na naszym Wydziale, jest bardzo szeroka i obejmuje zagadnienia z różnych dziedzin. Ogólnie można ująć ją w kilku grupach tema-

tów, obejmujących takie zagadnienia, jak: wpływ warunków środowiska i zabiegów agrotechnicznych na wzrost, kwitnienie i plonowanie; optymalizacja nawożenia roślin warzywnych w glebie i podłożach; wpływ niektórych czynników, a w szczególności podłoża, na plonowanie grzybów uprawnych; epidemiologia i biologiczne podstawy ochrony roślin; rozmnażanie roślin, w tym *in vitro*; mechanizmy reakcji obronnych roślin na biotyczne i abiotyczne czynniki stresowe; badania florystyczne i nad zmiennością roślin; waloryzacja terenów zieleni i krajobrazu; waloryzacja i ochrona zbiorników wodnych; inne, dotyczące na przykład mechanizacji, nawadniania, ekonomiki.

Znacznie zwiększyła się liczba grantów promotorskich, od dwóch do pięciu w latach 1997–2002 i dziewięciu–dwunastu w latach 2003–2006.

Bardzo ciekawych spostrzeżeń dostarcza analiza czasu, w jakim realizowane są prace doktorskie. W czasie krótszym niż cztery lata prace doktorskie zrealizowało 12,7% doktorantów, w czasie od czterech do czterech i pół roku – 21,1%. Najwięcej doktorantów realizuje swoje prace w czasie powyżej czterech i pół do pięciu lat (31%), a między piątym a szóstym rokiem – 22,5%. Nieliczni ukończyli pracę dopiero po sześciu lub nawet po siedmiu latach, ale przypadki te dotyczyły głównie pracowników, którzy byli jednocześnie doktorantami naszego Studium.

Na zakończenie prof. Knaflowski powiedział, że zatrudnienie na naszej Uczelni znalazło ponad 25% osób spośród wszystkich doktorantów i prawie 50% spośród tych, którzy uzyskali stopień doktora w Studium Doktoranckim przy naszym Wydziale.

Kolejnym punktem programu było wręczenie indeksów ośmiu nowym doktorantom. Uczynił to JM Rektor w obecności dziekana i kierownika Studium. Słów otuchy na nowy etap ich życia dodała przedstawicielka doktorantów mgr Magdalena Wawrzyniak. Powiedziała: „Jestem przekonana, że po czterech latach pracy naukowej i dydaktycznej osiągniecie zamierzone cele, gdyż, jak powiedział Eurypides, »sukces jest wynikiem właściwej decyzji«. Zdaniem mgr Magdaleny Wawrzyniak doktorat jest wspaniałym czasem rozwoju osobistego. Przekazała też informację, że za swo-

ja pracę i aktywność na rzecz Uczelni doktoranci mogą uzyskać dodatkowe stypendium za wyniki w nauce. Zachęciła doktorantów do uczestnictwa w działalności Samorządu Doktorantów, gdzie istnieje możliwość wypowiedzania się na temat potrzeb i problemów związanych z trzecim etapem edukacji. Przytoczyła słowa Johana Wolfganga Goethego: „Nie wystarczy chcieć, trzeba również działać”. Powiedziała, że ma nadzieję, iż to ostatnie zdanie będzie dobrą myślą przewodnią na całe studia.

Następną częścią uroczystości były doniesienia z przebiegu najciekawszych badań doktorantów. Jako pierwsza wystąpiła mgr inż. Izabella Grzebielucha, prezentując pracę na temat: „Wpływ niektórych czynników na wzrost grzybni i plonowania lakownicy lśniącej *Gandoderma lucidium* (Fr., Karst.)”, realizowaną pod opieką dra hab. Krzysztofa Sobieralskiego w Katedrze Warzywnictwa. Grzyb ten znany jest w Chinach od starożytności, a obecnie wykorzystuje się go jako środek wzmacniający układ odpornościowy, a także składnik kosmetyków.

Kolejnym prelegentem był mgr inż. Paweł Adler z Katedry Dendrologii i Szkółkarstwa, który przedstawił pracę pt.: „Zmienność czarcich mioteł sosny pospolitej (*Pinus silvestris* L.)”, prowadzoną pod opieką naukową prof. dr hab. Stanisławy Korszun. Badania tego typu mogą doprowadzić do otrzymania nowych odmian.

Jako ostatnia wystąpiła mgr Joanna Gmerek z Katedry Fizjologii Roślin, omawiając „Mechanizmy allelopatycznego działania kwasów hydroksycynamonowych na wzrost korzeni wybranych gatunków roślin”. Swoją pracę realizuje pod kierunkiem dr hab. Barbary Polityckiej.

Na zakończenie obchodów jubileuszu 10-lecia Studium Doktoranckiego Wydziału Ogrodniczego kierownik Studium, prof. dr hab. Mikołaj Knaflowski, zaprosił wszystkich na okolicznościowy poczęstunek. W miłej atmosferze goście chętnie wypili kawę, herbatę lub sok i zjedli kanapki, ciastka oraz owoce. Wszystko było elegancko podane na pięknie udekorowanym stole.

mgr Anna Zaworska

Funkcjonowanie towarowych gospodarstw rolnych Wielkopolski

Konferencja w Kolegium Rungego

Dnia 10 marca o godzinie 11.00 w sali Kolegium Rungego odbyła się konferencja zorganizowana przez Uniwersytet Przyrodniczy oraz Związek Pracodawców Rolnych w Poznaniu z udziałem poznańskiego oddziału Agencji Nieruchomości Rolnych na temat funkcjonowania towarowych gospodarstw rolnych Wielkopolski. Słowo wprowadzające i przybliżające cel konferencji wygłosił **prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak**, po nim zaś referaty programowe wygłosili prof. dr hab. Walenty Poczta („Organizacyjno-prawne i ekonomiczne aspekty gospodarstw towarowych w prawodawstwie unijnym”) oraz dr inż. Rafał Baum („Kierunki zmian w strukturze gospodarstw towarowych Wielkopolski i wnioski na przyszłość”).

Na temat kierunków działania Związku Pracodawców Rolnych i Federacji Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych wypowiedzieli się: prezes Związku Pracodawców **Franciszek Ratajczyk**, prezes Zarządu Federacji ZPDiW **Leszek Dereziński** oraz przewodniczący Rady Federacji **Ignacy Urbański**. Z kolei o przewidywanych warunkach funkcjonowania dzierżaw na zasobach nieruchomości rolnych oddziału Agencji Nieruchomości Rolnych w Poznaniu opowiedział dyrektor tej placówki **Krzysztof Urbaniak**.

Rektor naszego Uniwersytetu, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, powiedział m.in.:

„Celem niniejszej konferencji jest stworzenie zaplecza naukowo-decyzyjnego dotarcia do jak najszerszych kręgów społeczeństwa z argumentami o znaczeniu towarowych gospodarstw rolnych, aby przeciwstawić się aktualnej polityce, w której przeważa pogląd, że tylko gospodarstwa rodzinne mają rację bytu, a gospodarstwa popegeerowskie powinny zniknąć ze struktury polskiego rolnictwa. Naszym zadaniem jest uświadomienie społeczeństwa i przekonanie decydentów o ważnej roli i znaczeniu gospodarczym większych gospodarstw towarowych, które dostarczają na rynek większość produktów rolnych i są nośnikiem nowoczesnego gospodarowania. W Polsce 20% gospodarstw dużych, przeważnie dzierżawców, dostarcza 80% masy towarowej produktów rolniczych, a 80% gospodarstw drobnych tylko pozostałe 20%. To tylko jeden z argumentów przemawiających na korzyść gospodarstw większych, dobrze zorganizowanych, stosujących nowoczesne technologie wytwarzania. Poza tym docenić trzeba siłę europejskiej i światowej tendencji do zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych: duży ma większe szanse, by być silniejszym.

Chcemy, aby te argumenty trafiły do społeczeństwa, które często ulega niewłaściwym poglądom, lansującym oceny i stanowiska części polityków oraz działaczy gospodarczych. Dwóch ostatnich należy przekonać, że szerszy aspekt sprawy jest ważniejszy od partykularnych interesów środowiska czy partii.

W tym duchu już od dłuższego czasu, głównie na szczeblu krajowym, prowadzona jest kampania w obronie właściwie zagospodarowanej spuścizny po zlikwidowanych w latach dziewięćdziesiątych XX wieku gospodarstwach państwowych. Sprzymierzeńcem tych gospodarstw, które wykazują się dobrą produkcją, mogą zostać uczelnie i stosowne instytuty naukowe, są one także w stanie wydać obiektywny osąd oraz wykazać potrzebę zachowania i wspierania tej części rolnictwa. Jest to również ważne wobec naszego członkostwa w Unii Europejskiej, gdzie te gospodarstwa muszą znaleźć sobie miejsce i prawo do funkcjonowania.

Szermierzem tych racji są Związki Pracodawców Rolnych, których w kraju jest szesnaście, oraz Krajowa Federacja tych związków, a sprzymierzeńcem tego rodzaju działań powinna być Agencja Nieruchomości Rolnych, reprezentant właściciela gruntów, na których gospodarstwa towarowe funkcjonują.

[...] Uczelnia poznańska, która wykształciła i nadal kształci kadrę dla tych gospodarstw, też powinna mieć swój udział w sprawiedliwym osądzie omawianego zagadnienia. Trzeba pamiętać, że właśnie na terenie Wielkopolski gospodarstwa towarowe występują w największym nasileniu i mają swoją długą historię oraz osiągnięcia, które we wrześniu 2008 roku zostały pokazane na konferencji i wystawie przygotowanej przez Muzeum Rolnictwa w Szreniawie z okazji 60-lecia ustanowienia Państwowych Gospodarstw Rolnych”.

Ewa Strycka

Opracowano na podstawie materiałów pochodzących z konferencji

Targi Edukacyjne 2009

Targi Edukacyjne 2009 odbyły się w pawilonie ósmym na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich

Stoisko Uniwersytetu Przyrodniczego prezentowało się naprawdę bardzo atrakcyjnie...

... a zainteresowanie zwiedzających było spore

Mianowania na Senacie

Na VII posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego 25 marca 2009 roku wręczono gratulacje z okazji nadania tytułu profesora przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. dr. hab. Krzysztofowi Babelowi.

Chwilę potem rozdano:

- mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego dla:
 - prof. dra hab. Władysława Barzdajna
 - prof. dra hab. Waldemara Molińskiego
- mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dla:
 - dr. hab. Jolanty Floryszak-Wieczorek
 - dr. hab. Piotra Koniecznego
 - dr. hab. Ireny Małeckiej
 - dr. hab. Huberta Waligóry.

Redakcja

Profesor Jerzy STRUMIŃSKI

– ponad pół wieku ścisłych kontaktów z Uczelnią

Pełne zaangażowanie w działalność naukowo-dydaktyczną nie ogranicza się zazwyczaj tylko do formalnego okresu aktywności zawodowej. Wkroczenie w wiek emerytalny pracownika naukowego zmienia zwykle jedynie rytm i podstawowe formy udziału w pracach będących głównym nurtem życia jednostki, z którą był przez długie lata związany – nigdy niemal nie wyłączając go całkowicie z angażowania się we wszystko, co stanowi istotę jej rozwoju.

Rok 1955.

Magistranci i pracownicy Katedry Projektowania Zakładów Przemysłu Drzewnego w tartaku Ruciane-Nida (prof. Strumiński czwarty od prawej)

Najpierw było to jednak bardzo aktywne włączenie się, u samych początków lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku, w pionierskie wysiłki grupy entuzjastów, z wielkim oddaniem podejmujących się tworzenia struktur organizacyjnych i kompletowania zespołów pracowniczych katedr powstającego Oddziału Technologii Drewna na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, a potem samodzielnego już Wydziału w Wyższej Szkole Rolniczej. Profesor Strumiński utworzył od podstaw Katedrę Organizacji i Projektowania Zakładów Przemysłu Drzewnego, zmienioną później na Katedrę Projektowania Technologicznego Zakładów Przemysłowych. Następnie kierował Instytutem Podstaw Techniki i w ostatnim okresie przed emeryturą – Katedrą Obrabiarek i Urządzeń Przemysłowych. W dwu tych ostatnich jednostkach pierwotna katedra funkcjonowała jako samodzielny zakład. Zaangażowanie to nacechowane było od samego początku ścisłym powiązaniem prac naukowych i poczyniń dydaktycznych z realiami wynikającymi z doskonałego rozumienia roli inżyniera w świecie techniki i ze ścisłej współpracy nauki z przemysłem.

Szczyt aktywności organizacyjnej przypadł na przełom lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych, a miał bezpośredni związek z intensywnie prowadzonymi wówczas inwestycjami, które w decydującej mierze ukształtowały dzisiejszą strukturę budowlaną centralnych terenów Uczelni. Profesor Strumiński od roku 1966 pełnił funkcję prodziekana WTD, a potem, przez dwie kadencje w latach 1967–1972, funkcję prorektora ds. rozwoju uczelni i spraw organizacji młodzieżowych – obie ściśle związane z tą działalnością. Wcześniej, jeszcze w roku 1965, powierzono Mu nadzór nad przygotowaniem projektowym i etapem realizacyjnym inwestycji wydziałowej, mianując Go Seniorem Budowy Wydziału Technologii Drewna. Przygotowanie zawodowe, kontakty osobiste oraz praktyczna znajomość istoty prac projektowych i wykonawczych w budownictwie dawały efekty przez ponad trzy dziesiątki lat – w formie obiektów wydziałowych trwale widoczne – i dzięki temu na zawsze związane z osobą Pana Profesora.

Po przejściu na emeryturę (w roku 1984) przez dziesięć następnych lat – do 30 września 1991 w ramach zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin, a później jeszcze do końca roku akademickiego 1993/1994 w formie godzin zleonych – prowadził wykłady, sprawował opiekę nad magistrantami, recenzował prace dyplomowe i uczestniczył w tworzeniu nowatorskich rozwiązań w zakresie transportu pneumatycznego i odpylania, w większości wdrożonych potem w przemyśle.

Światły umysł oraz pełne rozumienie aktualnych problemów naukowych i technicznych nie mogły być jednak już dłużej w pełni wykorzystywane w związku z postępującym schorzeniem wzroku, utrudniającym coraz bardziej prace na rzecz Katedry, a potem nawet spełnianie codziennych czynności życiowych. Najpierw zatem aktywność dydaktyczna, a z czasem już nawet okolicznościowe wizyty Pana Profesora w Katedrze ulegały stopniowym ograniczeniom. Stale zachowywane były jednak bezpośrednie kontakty, stając się coraz częściej odwiedzinami w Jego prywatnym mieszkaniu. Były to zawsze spotkania szczególne, w atmosferze, którą gospodarze przywołują tylko w okazji wizyt osób najbardziej oczekiwanych. Radość Profesora, zawsze wielokrotniana spontaniczną serdecznością i nadzwyczajną gościnnością, dziś już śp. Jego Małżonki, naznaczały te wizyty niezwykłym ciepłem i stanowiły ustawiczne zaproszenie do składania następnych.

Rok 1968. Odczytywanie aktu erekcyjnego, a następnie udział we wmurowaniu kamienia węgielnego pod budowę rektoratu i zespoły katedr teoretycznych

Rok 1969.

Kolegium Rektorskie w kadencji władz Uczelni (prof. Strumiński trzeci z lewej wśród osób stojących)

Reguła ta w pełni się sprawdziła w odniesieniu do Profesora Jerzego Strumińskiego. Przejście w stan spoczynku po pracy na Uczelni w niewielkim tylko stopniu zmieniło uczestnictwo w funkcjonowaniu ówczesnego Zakładu Projektowania Systemów Przemysłowych, którym kierował 31 lat – od 1953 do 1984 roku.

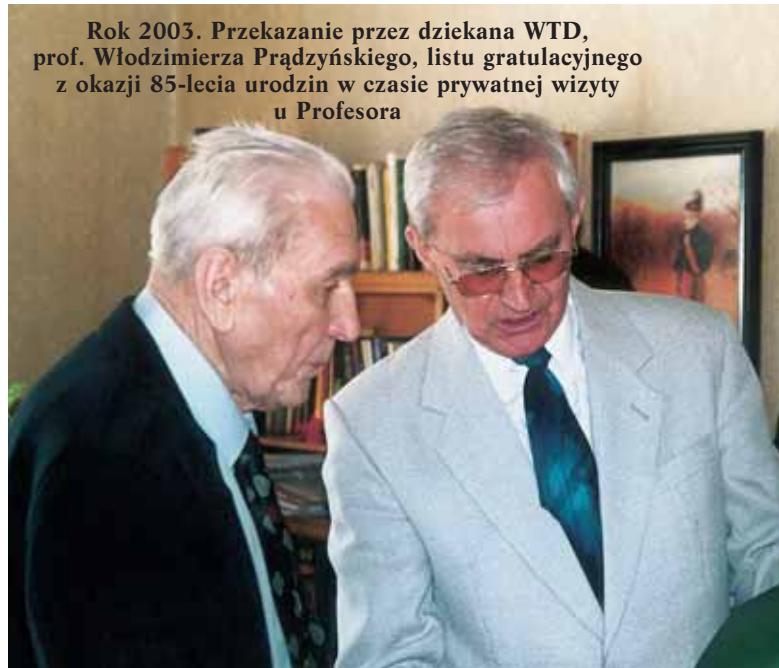
Rok 1984 i rok 2004. Mistrz i uczeń – w chwili zmiany pokoleniowej i po dwudziestu latach (prof. Strumiński i autor)

Z nieustającą dumą spoglądamy na zapisy w kolejnych edycjach składów osobowych naszej Akademii [dziś: Uniwersytetu – przyp. red.], zaliczających Pana Profesora do zespołu pracowniczego Katedry Inżynierii Środowiska Pracy. Zaszczytne jest bowiem mieć w swoim gronie i ciągle jeszcze korzystać z bogatego doświadczenia zawodowego i życiowego pracownika naukowego, spinającego swoją osobą początki tworzenia z dniem dzisiejszym Wydziału Technologii Drewna. Kształtowana z Jego bardzo aktywnym udziałem historia tego wydziału, obejmująca ewolucyjne przeobrażenia organizacyjne, stopniowe kształtowanie oraz doskonalenie profilu dydaktycznego i naukowego wydziału, została przez Profesora spisana i zdeponowana wraz z kroniką budowy obiektów rektoratu i zespołu katedr teoretycznych oraz głównego gmachu i wydzielonej hali laboratoryjno-warsztatowej w tej Katedrze. Jest to bez wątpienia bardzo cenny materiał źródłowy do kompleksowych opisów tamtych lat, zwłaszcza okresu obejmującego powstawanie dzisiejszej bazy materialnej – czasu najbardziej chyba dynamicznych zdarzeń i zmian w dziejach wydziału. Został on przedstawiony w postaci, która nie jest jeszcze naznaczona interpretacjami osób odtworzających te dzieje – z konieczności na podstawie relacji pozytywnych w sposób pośredni.

Czerpiąc z nauk i ze wspólnych dokonań Jego magistrant i asystent najpierw, a potem doktorant, po usamodzielnieniu naukowym promuje kolejne pokolenie doktorów zajmujących się odpylaniem filtracyjnym w drzewnictwie, które bardzo trafnie zostało przed kilkudziesięcioma laty w katedrze rozpoznane i wyodrębnione, a teraz coraz dokładniej, oryginalnymi, nowatorskimi metodami jest opisywane. Podtrzymywana jest przez to ciągłość trwania jednostki sięgającej swymi korzeniami najniższej warstwy historycznych początków Wydziału Technologii Drewna. On sam, Profesor Strumiński, absolutny Senior wśród nauczycieli akademickich tego wydziału, z satysfakcją wszystko to obserwuje i w osobiste zadowolenie zamienia kilkudziesięcioletni twórczy trud poświęcony organizacji oraz doskonaleniu tego śmiałego i naukowo-dydaktycznie użytecznego przedsięwzięcia. Dokonania Katedry, wszystkie bez wyjątku, zawierają zawsze jakąś część osiągnięć wcześniejszych, co najmniej w swym wątku inspiracyjnym, i przez to zachowana jest ciągłość tego, co było zawsze istotą wysiłków podejmowanych w minionych latach. Zatem nawet i teraz, w ten po trosze symboliczny sposób, uczestniczysz, Drogi Profesorze, w dniu dzisiejszym swojej niegdyś jednostki.

Profesorze, Twoją sympatię i życzliwość odczuwaliśmy, gdy nami kierowałeś, czerpaliśmy radość ze wszystkich późniejszych kontaktów, w pamięci mamy przekazywane rady, wrażenia barwnych gawęd i wspomnień. Akcentujemy dziś mocno szczere pragnienie licznych i częstych spotkań dla podtrzymywania łączących nas więzów, a z okazji 90-lecia urodzin składamy Ci, Dostojny Jubilacie, najgorętsze życzenia, by wspólnego świętowania kolejnych rocznic było jeszcze bardzo wiele.

Artykuł został przygotowany przez prof. dra hab. Stanisława Dolnego w marcu 2008 roku

Rok 2003. Przekazanie przez dziekana WTD, prof. Włodzimierza Prądzyńskiego, listu gratulacyjnego z okazji 85-lecia urodzin w czasie prywatnej wizyty u Profesora

Rok 2004. Wręczenie przez JM Rektora, prof. Erwina Wąsowicza, medalu „Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Poznaniu, nadanego przez Senat AR z okazji 50-lecia WTD podczas spotkania gwiazdkowego w Katedrze Inżynierii Środowiska Pracy

Dwudziestego czwartego marca 2009 roku w wieku 92 lat zmarł prof. dr hab. Jerzy Gedymin, były wicedyrektor Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej (1970–1980) oraz kierownik Zakładu Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt (1970–1980) w tym Instytucie, a także kierownik Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt (1969–1970) oraz Zakładu Hodowli Drobiu i Zwierząt Futerkowych (1966–1969) w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt.

Życie profesora Jerzego Gedymina jest wyjątkowym odzwierciedleniem historii naszej Uczelni. Urodzony 1 października 1916 roku (według kalendarza juliańskiego 16 września) w Sankt Petersburgu, zamieszkał w Poznaniu wraz z rodzicami już w 1920 roku. Jego ojciec Stanisław został wówczas zatrudniony na etacie asystenta w Zakładzie Chemii Ogólnej na nowo powstałym Uniwersytecie Poznańskim, ale przedwczesna śmierć (w 1922 roku) przerwała dopiero co rozpoczętą karierę akademicką.

W 1934 roku Jerzy Gedymin zdał egzamin maturalny w Gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego i w tym samym roku podjął studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. Pracę dyplomową pt.: „Badania nad pokrojem i wełną owiec merynosowych w Papowie Biskupim na Pomorzu z uwzględnieniem warunków ich hodowli” przygotował pod kierunkiem profesora Tadeusza Vetulaniego i w 1939 roku uzyskał dyplom magistra. Niestety, wybuch II wojny światowej uniemożliwił podjęcie pracy naukowej zaraz po ukończeniu studiów. Czas wojny profesor Gedymin spędził na Nowogródczyźnie (obecnie Białoruś), pracując jako zootechnik i agronom.

Po zakończeniu działań wojennych powrócił wraz z matką do Poznania i już w sierpniu 1945 roku rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Katedrze Rybactwa, Łowiectwa i Hodowli Zwierząt Futerkowych. W 1952 roku uzyskał stopień doktora nauk rolniczych na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Rozwojowe i sezonowe zmiany owłosienia u królików ras futerkowych”, której promotorem był profesor Edward Schechtel. W tym samym roku awansował na sta-

nowisko adiunkta w Katedrze Ogólnej Hodowli Zwierząt, gdzie pracował pod kierunkiem profesora W. Folejewskiego. W 1962 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt.: „Zależność niektórych wskaźników hematologicznych od typu i rasy owiec”. Po mianowaniu w 1963 roku na stanowisko docenta przeszedł do Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt, kierowanej przez profesora S. Alexandrowicza, gdzie objął funkcję kierownika Zakładu Hodowli Drobiu i Zwierząt Futerkowych. Po przedwczesnej śmierci profesora W. Folejewskiego w 1969 roku powrócił do Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt i objął jej kierownictwo. W 1970 roku Katedra Ogólnej Hodowli Zwie-

Profesor dr hab. Jerzy Gedymin (1916–2009)

rzęta i Katedra Szczegółowej Hodowli Zwierząt zostały połączone w Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej. W nowo utworzonym instytucie Profesor objął funkcje jego wicedyrektora oraz kierownika Zakładu Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt. Obie pełnił do momentu rozwiązania instytutu (listopad 1981).

W 1976 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. Po utworzeniu jesienią 1981 roku Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt zrzekł się jej kierownictwa na rzecz profesora Czesława Janickiego. W 1985 roku uzyskał tytuł profesora zwyczajnego, a 1 października 1986 roku przeszedł na emeryturę, co nie osłabiło aktywności naukowej i organizacyjnej Profesora oraz żywych kontaktów z katedrą i wydziałem. Potwierdzeniem może być to, że w tym okresie był promotorem pracy doktorskiej (obrona odbyła się w 1989 roku) oraz recenzentem wielu prac magisterskich i doktorskich (ostatnią recenzował wiosną 2008 roku), a także pierwszym autorem dwóch skryptów wydanych w 1988 roku.

Wieloletnia praca naukowa profesora Jerzego Gedymina dotyczyła genetyki, hodowli i użyteczności zwierząt, a zwłaszcza jakości okrywy włosowej zwierząt futerkowych, wskaźników hemato-

[...] Pan prof. Gedymin miał działkę i przed Świątami [wielkanocnymi] zawsze przynosił nam do Katedry wiązanek bukszpanu, którą wykorzystywano najpierw do wspaniałego udekorowania stołu, przy którym wszyscy zasiadaliśmy w naszej Katedrze. Później te gałązki zabieraliśmy do naszych domów, bo nie było sensu zostawiać ich w pracy. Teraz będzie nam bardzo przykro, że na tradycyjnym spotkaniu wielkanocnym w Katedrze po raz pierwszy nie będzie Pana Profesora wśród nas, ale na pewno będziemy Pana Profesora wspominać i o nim pamiętać, nie tylko przy takiej okazji [...].

*mgr Stanisława Dudzińska
Nadzwyczajne Posiedzenie Senatu (26 marca 2009)*

[...] Otóż Pan Profesor był dumny z tego bukszpanu. Kiedyś zaprosił mnie na swoją działkę – było to ponad 20 lat temu. Wtedy dostałem od Pana Profesora jedną gałązkę tego bukszpanu. Posadziłem ją przed swoim domem. Dzisiaj okazały krzak bukszpanu ma ponad dwa metry. Spoglądając przez 20 lat na ten bukszpan, zawsze myślałem o Panu Profesorze. Nadal tak będzie. Jutro jedną gałązkę zabiorę na cmentarz [...].

*dr Grzegorz Cholewiński
Nadzwyczajne Posiedzenie Senatu (26 marca 2009)*

W S P O M N I E N I E

logicznych owiec i świń oraz powiązań genetycznych grup krwi z cechami użytkowymi zwierząt. Po objęciu kierownictwa Zakładu Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt skoncentrował się na badaniach z zakresu genetyki cech ilościowych zwierząt futerkowych.

Na podkreślenie zasługuje również to, że był autorem lub współautorem skryptów akademickich z genetyki, ogólnej hodowli oraz metod hodowli zwierząt.

Wokół Profesora chętnie skupiali się młodzi adepci pracy naukowej. Profesor był otwarty na nowe pomysły, chętnie o nich dyskutował, dawał dużą swobodę prowadzenia badań, ale zawsze pozostawał blisko nas – wspierając i służąc pomocą. Aktywna postawa

badawcza Profesora znalazła swoje odzwierciedlenie w licznej grupie uczniów. Wypromował dziewięciu doktorów, spośród których trzy osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, a jedna stopień doktora habilitowanego. Jestem bardzo dumny z tego, że zaliczam się do grona Jego uczniów. Profesor był również częstym recenzentem prac promocyjnych oraz prac złożonych do druku.

Profesor Jerzy Gedymin bardzo aktywnie działał na terenie wydziału, uczelni i poza nią. Oprócz wspomnianych wcześniej funkcji kierownika zakładu, katedry oraz wicedyrektora instytutu, przez trzy kadencje był delegatem Wydziału do Senatu Akademii Rolniczej, przewodniczącym komisji senackich ds. oceny instytutów, prac zleconych i nagród rektorskich. Przewodniczył także Sekcji Zootechnicznej przy NOT-SITR oraz był członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN (przez dwie kadencje), Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (PTPN) i Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (PTZ). Działalność ta została wyróżniona Medalem 135-lecia Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (2005) oraz odznaką honorową PTZ (1980) i honorowym członkostwem PTZ (2008). Za całokształt działalności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Medalem za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego.

Profesor uczestniczył w życiu naszej Katedry do momentu, kiedy choroba uniemożliwiła odwiedzanie nas. Spotykaliśmy się zawsze na tradycyjnych spotkaniach świątecznych (bożonarodzeniowych i wielkanocnych) oraz obchodach imienin. Od czasu do czasu zaglądał do nas również przy okazji posiedzeń Rad Wydziału, które tradycyjnie odbywają się w budynku, w którym mieści się nasza Katedra. Zawsze zjawiał się na obronach prac doktorskich naszych licznych doktorantów i wywoływał stres nie tylko doktorantów, ale również ich promotorów. Profesor był absolutnym mistrzem dyskusji naukowej i zadawania pytań, które trafiają w samo sedno. I nie było łatwo zyskać aprobatę dla udzielonej odpowiedzi.

Pomimo niedyspozycji Profesora w ostatnich miesiącach, kiedy odwiedzaliśmy Go w mieszkaniu przy ul. Szydłowskiej, zawsze po krótkiej, ogólnej wymianie zdań Pan Profesor odpytywał nas: „Co dzieje się w Katedrze? Co słychać na Wydziale? Jak się rozwija Uczelnia?” Do ostatnich chwil interesował się naszymi bada-

[...] Moi przedmówcy już powiedzieli, jak trudno jest mówić w czasie przeszłym o osobie, o bliskim nam nauczycielu. Dla wszystkich z nas Pan Profesor był „od zawsze”. Profesora Gedymina poznałem jako student w 1981 roku, a był to czas szczególnie. Profesor prowadził wykłady z genetyki i metod hodowli zwierząt. Przekazywał nam nie tylko wiedzę, ale także życiową mądrość. Przypominam sobie słowa, jakie wówczas padły na jednym z wykładów: „nauka zrodziła się z wiary w matematyczny sens przyrody”, ale z ogromną skromnością Profesor od razu dodał, że nie jest matematykiem, że jedynym matematykiem w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt jest dr Sobek (obecnie profesor). Słowa te głęboko zapadły mi w pamięć i stały się dla mnie mottem do dalszej pracy.

Prof. Gedymin był rzeczywiście bardzo skromną osobą – nawiązuję tutaj do słów wypowiedzianych przed chwilą przez Pana prof. Świtońskiego. Kiedy przygotowaliśmy wniosek o przyznanie Panu prof. Gedyminowi Odznaki Honorowej Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, to w różny sposób musieliśmy poszukiwać potrzebnych w tym celu informacji. Bardzo cenne były informacje od Małżonki i od przyjaciół Pana Profesora, który do naszej inicjatywy zachowywał duży dystans. Wtedy jeszcze bardziej poznaliśmy sylwetkę wielkiego człowieka, uczonego, badacza, który był daleki od wszelkich koniunkturalizmów, a jednocześnie zootechnika – zarówno tego z gospodarstwa w powiecie nowogrodzkim w czasie wojny, jak i profesora zootechniki, który dla większości z nas był mistrzem. Polskie Towarzystwo Zootechniczne nadało Panu prof. Gedyminowi nie tylko Odznakę Honorową, ale także godność Członka Honorowego, jednakże w dalszym ciągu pozostajemy dłużnikami Pana Profesora. Bardzo wiele, szczególnie podczas zebrań referatowo-dyskusyjnych, mogliśmy się od Profesora nauczyć. Miał bardzo cenne uwagi i myśli, które będą dla nas inspiracją do dyskusji i do badań [...].

prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski
Nadzwyczajne Posiedzenie Senatu (26 marca 2009)

niami i szczerze cieszył się osiągnięciami i sukcesami. Jego nieprzebrane pokłady życzliwości bardzo nas onieśmielały.

Profesor był niedoścignionym wzorem skromności. Kiedy nieco ponad dwa lata temu organizowaliśmy w Kolegium Rungego uroczyste posiedzenie Rady Wydziału z okazji Jego dziewięćdziesiątej rocznicy urodzin, to najtrudniej nam było uzyskać informacje od samego Profesora. Jak zwykle bagatelizował swoje osiągnięcia i uważał, że nie warto im poświęcać uwagi. Kwintesencją skromności Profesora, o wydzwieku wręcz anegdotycznym, było uroczyste posiedzenie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk wiosną 2005 roku. Na spotkaniu tym Profesor został wyróżniony honorowym medalem Towarzystwa. Była laudacja, wręczenie medalu, kwiaty, a potem wypowiedź Pana Profesora, która brzmiała mniej więcej tak: „**Szczerze mówiąc, nie bardzo wiem, dlaczego spotyka mnie to wyróżnienie. Przyznam, że kiedy się dowiedziałem o planowanej uroczystości, to zadzwoniłem do sekretariatu Towarzystwa i zapytałem, czy na pewno chodzi o mnie. Okazało się, że to nie pomyłka. Myślałem dalej o tym wyróżnieniu i doszedłem do przekonania, że medal ten otrzymuję za obecność, bo od lat 40. ubiegłego wieku nie opuściłem żadnego zebrania Towarzystwa**”.

Wypowiedź nagrodzono wielkim aplauzem – po prostu burzą oklasków na stojąco. A Pan Profesor, jak to zwykle czynił w takich sytuacjach, skromnie opuścił głowę. Takiego Profesora zapamiętamy – mądrego, skromnego i życzliwego, po prostu bardzo dobrego Człowieka.

prof. dr hab. Marek Świtoński

W S P O M N I E N I E

T rzeciego czerwca 2008 roku minęła 25 rocznica śmierci profesora Juliana Jaranowskiego, luminarza nauki, jednego z filarów naszej Uczelni, człowieka, który całe życie poświęcił nauce, szukaniu prawdy i walce o nią. Był szczerzy i skromny, jak każda prawdziwa wielkość. Jego mistrz i nauczyciel – prof. dr hab. Stefan Barbacki – tak pisał o Nim: „Jest świetnym specjalistą z zakresu genetyki i hodowli roślin”. Podkreślał prawość i rzetelność Jego charakteru, co miało głębokie znaczenie dla wiarygodności osiągnięć naukowych. Jaranowski oddziaływał nie tylko wspomnianymi cechami charakteru, ale i dużym zamiłowaniem do genetyki i hodowli, wielką pracowitością i wysokimi wymaganiami wobec własnej osoby. Tym działał najsilniej na młodzież i swych współpracowników.

Profesor dr hab. J. Jaranowski urodził się 31 sierpnia 1922 roku w Karnowie, w gminie Nakło nad Notecią. W Nakle uczęszczał do gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. W czasie okupacji pracował jako robotnik rolny. W roku 1947 otrzymał świadectwo dojrzałości. W latach 1947–1951 studiował na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Poznańskiego, a po jego ukończeniu otrzymał stopień magistra nauk agrotechnicznych z odznaczeniem. Jeszcze w czasie studiów otrzymał stanowisko w Katedrze Doświadczalnictwa Rolniczego i Biometrii Uniwersytetu Poznańskiego, kierowanej przez prof. Stefana Barbackiego. Pracował więc nieprzerwanie od 1950 roku na uczelni, przechodząc kolejno wszystkie stopnie awansu. Od roku 1969 pełnił funkcje dyrektora Instytutu Genetyki i Hodowli Roślin, a po reorganizacji Uczelni aż do swojej śmierci – kierownika Katedry Genetyki i Hodowli Roślin. Pełnił także inne funkcje organizacyjne: prodziekana (1965–1966), a następnie dziekana Wydziału Rolniczego (1967–1969) oraz prorektora ds. nauki Akademii Rolniczej (1972–1975).

Na całokształt Jego dorobku składają się prace z zakresu uprawy i hodowli roślin, cytogenetyki, embriologii oraz mutagenyzy.

Badania uprawowe stanowiły pierwszy okres pracy i były prowadzone w ścisłym związku z hodowlą roślin strączkowych. Wniosły one nowe elementy poznawcze do rozwoju i fizjologii nowych form hodowlanych w określonych warunkach agroekologicznych.

W roku 1955 doktoryzował się na podstawie pracy pt.: „Wpływ terminu siewu i rozstawu na cechy morfologiczne i fizjologiczne różnych gatunków i odmian lubinu”. Ze względu na oryginalność w ówczesnym czasie została wyróżniona specjalnym odznaczeniem. Jego prace zawsze znajdowały się w głównych nurtach tematyki badawczej realizowanej w kraju i na świecie, na przykład rozwiązanie problemu białkowego widział w badaniach oraz hodowli roślin strączkowych i motylkowych drobnonasiennych. Wybór tego interesującego kierunku badań oraz dogłębne ujęcie zagadnień badawczych przypisać należy Jego wybitnej wyobraźni naukowej i wręcz doskonałemu opanowaniu metod poszukiwań.

Zasadnicze prace badawcze o charakterze podstawowym rozpoczęły się od kierowania zainteresowania na zjawiska cytogenetyczne i embriologiczne zachodzące w procesie krzyżowania oraz w mieszaniach wewnątrzgatunkowych i międzygatunkowych. Prace te wyjaśniły wiele kwestii dotyczących barier izolacji reprodukcji generatywnej, ich przezwyciężania, a także właściwości mieszańców oddalonych. Wniosły one nowe, nieznane dane z zakresu cytogenetyki i embriologii porównawczej, otwierając dalsze możliwości analizy determinacji rozwoju roślin kwiatowych.

W roku 1963 habilitował się, przedkładając pracę pt.: „Procesy zapłodnienia i rozwój zarodków w rodzaju *Lupinus* (Torn)”. Praca składała się z dwóch części: „Rozwój nasion w przypadku autogamii” oraz „Zapłodnienie i rozwój zarodków w następstwie wzajemno-przemiennej międzygatunkowej krzyżowania”.

Równoległe z nurtem zainteresowań krzyżowaniem oddalonym rozpoczął pracę nad mutagenizacją roślin. Był to również – jak na ówczesne czasy – nowy kierunek, w którym upatrywano szybkie tworzenie zmienności genetycznej przydatnej w hodowli roślin. Efektem mutagenyzy radiacyjnej i chemicznej było uzyskanie szeregu oryginalnych mutacji rozwojowych, morfologicznych i biochemicznych, u których zmiana cech wykraczała poza zmienność taksónów botanicznych. Program krzyżowania radiomutantów grochu z odmianami uprawnymi różnych typów użytkowania pozwolił

**Profesor dr hab.
Julian Jaranowski
(1922–1983)
w 25. rocznicę śmierci**

na wyjaśnienie harmonicznego i dysharmonicznego współdziałania alleli, ustalenie zdolności kombinacyjnej i rekombinacyjnej szczególnie zmutowanych alleli.

Profesor kierował również pracami nad mutacjami genomowymi, a efektem tych badań było wytworzenie oryginalnych form poliploidalnych grochu i koniczyny czerwonej.

Prace nad soją rozpoczął w Katedrze w 1973 roku. Kolekcja wyjściowa sprowadzona z północnych rejonów uprawy liczyła 2412 genotypów i została przebadana pod względem przydatności do prac selekcyjnych i krzyżówkowych. W początkowych cyklach badań pod kierunkiem prof. J. Jaranowskiego dokonano więc wielu obserwacji fenologiczno-agrotechnicznych oraz genetyczno-hodowlanych. Należy podkreślić, że z krzyżowań oddalonych $G. \max \leftrightarrow G.$ soja otrzymano szeroką zmienność genotypową przydatną dla hodowli tego gatunku w warunkach klimatycznych Polski. Całokształt tych prac zaowocował wytworzonymi w Katedrze i zarejestrowanymi w późniejszym okresie, cenionymi w uprawie odmianami soi: Nawiko, Augusta i Gaj.

Prace profesora J. Jaranowskiego przepełnione były nowymi koncepcjami, mającymi na celu przemodelowanie produktywności roślin uprawnych. Według Niego przemodelowanie parametrów produktywności roślin pozwoli na uzyskanie roślin, które będą w znacznym stopniu spełniały wymagania praktyki. Słuszność tej koncepcji została udowodniona uzyskaniem nowych form roślin, które przekazał do dalszej hodowli.

Działalności naukowej profesora Jaranowskiego towarzyszyła idea wiązania badań podstawowych z praktyką hodowlaną. Znalazło to swój wyraz w przekazaniu wyników jego badań, w postaci rodów lub linii, zainteresowanym placówkom hodowlanym. Około 300 różnych form wyki jarej, grochu, lucerny i koniczyny wzbogaciło zestaw materiałów wyjściowych wielu stacji hodowli roślin.

W pracy badawczej profesor J. Jaranowski utrzymywał żywy kontakt nie tylko z instytucjami krajowymi, ale także z licznymi ośrodkami europejskimi i w USA. Pozwoliło to na nawiązanie licznych kontaktów z najwybitniejszymi reprezentantami nauki z zakresu genetyki teoretycznej oraz stosowanej, rozwijając bliską współpracę, wyrażającą się wymianą materiałów roślinnych, publikacji, a także konsultacji merytoryczno-metodycznych z nauką światową.

Był również wybitnym dydaktykiem. Wynikało to zarówno z predyspozycji osobistych, jak i olbrzymiego wkładu pracy w stałe doskonalenie procesu dydaktycznego. Twierdził, że w podstawowym nurcie biologii, w którym genetyka odgrywa istotną rolę, rutyna i schematyzm nie wystarczają. Konieczne jest więc ciągle aktualizowanie, a przede wszystkim interpretacja. Genetyka bowiem,

W S P O M N I E N I E

poza aspektem czysto przyrodniczym, ma wielorakie powiązania z kierunkami filozofii, etyki, moralności społecznej, ekonomii i innymi. Profesor Jaranowski w swoich wykładach nawiązywał do tych zagadnień, dokumentując różne punkty widzenia w świetle zaszłych faktów oraz przewidywał możliwości na przyszłość. Na temat inżynierii genetycznej wypowiadał się już w 1979 roku w artykule pt.: „Genetyka w krzywym zwierciadle”, opublikowanym na łamach miesięcznika popularnonaukowego „Problemy”. Podejmując tematykę inżynierii genetycznej, zadawał pytanie: „Jak można mówić o inżynierii przy losowym działaniu i przypadkowości następstw?” Po 29 latach od wysunięcia tej tezy badania w obszarze określonym jako molekularna analiza genomu – genomika – wniosła nowe wartości poznawcze, a pod względem aplikacyjnym tworzy się dzisiaj odmiany zwane transgenicznymi. Znając Profesora przypuszczam, że z dużym entuzjazmem przyjąłby te nowe genetyczne wartości poznawcze, lecz z głęboką, wyważoną interpretacją krytyczno-moralną. Problem jednak pozostał.

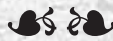
Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczno-wychowawcze i organizacyjne otrzymał wiele odznaczeń i nagród, m.in. Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Medal Komisji Narodowej.

Trudno jest objąć wszystkie szczegóły, które tworzyły sylwetkę Profesora. W sercach uczniów i współpracowników pozostał jako wymagający – najwięcej od siebie – naukowiec, twórca i nauczyciel, krzewiciel i propagator postępu w nauce i praktyce rolniczej. Był człowiekiem niezwykłym, o szerokich horyzontach umysłu. Charakteryzowała Go odwaga cywilna, pracowitość i prawość charakteru.

Jego osobowość bardzo pięknie charakteryzują słowa Caldwellla „Duża wiedza czyni skromnym... Kłosa pełne ziarna w pokoju pochylają się ku ziemi”.

Był szczery, skromny i pokorny, jak każda prawdziwa wielkość. I takim pozostanie w naszej pamięci.

prof. Zbigniew Broda

Profesor dr hab. Zbigniew Haber urodził się w 1930 roku w Szymborzu, w województwie bydgoskim. W 1950 roku ukończył Gimnazjum im. J. Kasprzowicza w Inowrocławiu. Studia wyższe odbył w latach 1950–1954 w Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu i uzyskał tytuł inżyniera ogrodnictwa. W 1955 roku otrzymał tytuł magistra, a w roku 1969 – stopień naukowy doktora nauk rolniczych. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych, decyzją Rady Wydziału Ogrodniczego SGGW-AR w Warszawie, uzyskał w 1976 roku na podstawie rozprawy pt.: „Wpływ wapnowania na pobieranie mikroelementów przez rośliny ozdobne uprawiane w podłożu torfowym”. W ramach stypendium Jana de Graffa w 1970 roku odbył roczny staż naukowy na Uniwersytecie w stanie Oregon (USA). Pracując w Katedrze Roślin Ozdobnych, zorganizował specjalizację „kształtowanie i konserwacja terenów zieleni”. W roku 1978 na naszej Uczelni powstał Zakład Kształtowania i Konserwacji Terenów Zieleni, na którego kierownika powołano profesora Habera. W roku 1990 Zakład przekształcono w Katedrę Terenów Zieleni.

Spośród nich – 29 zostało opublikowanych poza granicami kraju. Pan Profesor jest autorem sześciu podręczników i dwóch skryptów. Uzyskał cztery patenty i jeden wzór użytkowy. Był promotorem zakończonej publicznie obroną pracy doktorskiej i opiekunem 105 prac magisterskich.

Profesor Zbigniew Haber był organizatorem czterech i współorganizatorem trzech naukowych konferencji międzynarodowych. Ważną pozycję w Jego działalności stanowiła problematyka ochrony Bałtyku, jako wynik współpracy z Uniwersytetem w Uppsali. Dzięki Niemu 1012 studentów ukończyło kurs z zakresu ekologii Bałtyku.

Profesor dr hab. Zbigniew Haber (1930–2009)

Prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu kształtowania terenów zieleni. Był inicjatorem i współtwórcą uruchomienia specjalności kształtowanie terenów zieleni (1998) i wspierał nas w dążeniu do uruchomienia kierunku architektura krajobrazu (2007).

Pan Profesor był członkiem wielu towarzystw naukowych, m.in.:

- Rady Naukowej Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
- Rady Naukowej Arboretum Leśnego LZD-AR w Zielonce
- Rady ds. zieleni przy Prezydencie Miasta Poznania
- Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego.

Działalność Profesora Habera została uwieńczona licznymi nagrodami: Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Prezydenta Miasta Poznania i Wojewody, a także Naczelnej Organizacji Technicznej oraz JM Rektora Akademii Rolniczej w Poznaniu.

W 2001 roku Profesor Zbigniew Haber przeszedł na emeryturę. Nadal pracował, prowadził zajęcia ze studentami i promował prace magisterskie.

Był przyjacielem młodzieży, a swoją życzliwością obdarzał wszystkich napotkanych na swojej drodze. Zmarł 13 marca 2009 roku.

Cześć Jego pamięci!

prof. Piotr Urbański

W roku 1980 Profesor Zbigniew Haber został powołany na stanowisko docenta na Wydziale Ogrodniczym. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych uzyskał w roku 1991. Do 2001 roku pełnił funkcję Kierownika Katedry Terenów Zieleni.

Wśród ważnych osiągnięć naukowych Profesora należy wymienić:

- opracowanie agrotechniki i nawożenia roślin ozdobnych uprawianych w torfie
- doskonalenie technologii produkcji krajowych doniczek torfowych
- odtwarzanie roślinności z okresu późnego średniowiecza na terenie Wielkopolskiego Parku Etnograficznego
- opracowania z zakresu kształtowania terenów zieleni w miastach i w krajobrazie otwartym
- introdukcję traw rabatowych na tereny zieleni
- wykorzystanie niektórych gatunków traw rabatowych do rekultywacji hałd i nieużytków.

W okresie swojej działalności naukowej opublikował 265 opracowań, w tym 66 oryginalnych prac twórczych. Pozostałe pozycje to artykuły popularno-naukowe, ekspertyzy i liczne prace zleczone.

„Dialog międzyreligijny i międzykulturowy”

Wykład ojca doktora G. Chrzanowskiego z Krakowa

W czwartkowe popołudnie 26 marca w sali 154 Collegium Maximum odbyło się spotkanie z ojcem doktorem Grzegorzem Chrzanowskim, dominikaninem z Krakowa, wykładowcą na tamtejszej Papieskiej Akademii Teologicznej, w Wyższym Semina-

rium Duchownym oraz w Kolegium Filozoficzno-Teologicznym. Wykład zatytułowany „Dialog międzyreligijny i międzykulturowy. Między fundamentalizmem a relatywizmem” zorganizował związek zawodowy NSZZ „Solidarność”, a słowo powitalne wygłosiła jego przewodnicząca, inż. Jadwiga Wojtasiak.

Gość z Krakowa, doktor nauk filozoficznych zajmujący się w szczególności filozofią religii, przez ponad godzinę opowiadał słuchaczom o różnych postawach ludzkich względem – najogólniej mówiąc – świata zewnętrznego. Rozróżnił na samym początku

Fot. 6 x: Ewa Strycka

dwa skrajne podejścia do rzeczywistości: fundamentalizm z jednej strony i relatywizm z drugiej. Podczas gdy pierwszy określić

można słowami: „wojujący”, „bezkompromisowy”, wyznający jedną, nienaruszalną prawdę – to drugi stoi na zupełnie przeciwnym biegunie, przyjmując, że tych prawd istnieje wiele, a wszystkie są względem siebie równe. Ojciec Chrzanowski przedstawił jeszcze jedną drogę, pośrednią, odnajdującą się między fundamentalizmem a relatywizmem, i nazwał ją tożsamością otwartą (termin zaczerpnięty został od księdza profesora Wacława Chryniewicza, ekumenisty wewnątrzchrześcijańskiego, a w ostatnich latach również międzyreligijnego).

Trzy wyżej opisane drogi poznania i podejścia do świata oraz jego przejawów, tu w szczególności religijnych, odpowiadają – zgodnie z tym, co usłyszeliśmy od ojca Chrzanowskiego – trzem współczesnym pa-

radigmatom: ekskluzywizmu, inkluzywizmu i teologii pluralistycznej. Pierwszy głosi, że zbawienie człowieka może się dokonać jedynie w Kościele oraz dzięki Jezusowi Chrystu-

sowi i za św. Cyprianem powtarza: „Poza Kościołem nie ma zbawienia”.

Na skrajnie przeciwnym stanowisku stoi teologia pluralistyczna, zakładająca, że wszystkie religie są jednakowe, mają tę samą wagę i znaczenie, wszystkie prowadzą do Boga (i tym samym zbawienia), dlatego nie można ich porównywać. Działanie Boga postrzega zgodnie z zasadą relatywizmu: widzi je jako światło przenikające wielobarwny witraż: promień światła jest jeden, ale przepływa przez wiele różnych szkielek, każde ma inny kolor, ale światło, jego źródło, pozostaje to samo.

Między nimi istnieje jeszcze trzeci paradygmat – inkluzywizm – i duchowny z Krakowa nie ukrywał, że ten właśnie system jest mu najbliższy. Najogólniej mówiąc, jest to przekonanie, że ludzie innych religii mogą osiągnąć zbawienie, a zbawczej mocy Boga – Chrystusa – nie można ograniczać tylko do chrześcijaństwa. W innych religiach istnieją pewne elementy prawdy, w mniejszym lub większym stopniu, ale są. Niemniej trzeba podkreślić, że owo zbawienie wyznawca innej niż chrześcijańska religii może osiągnąć tylko dzięki Jezusowi Chrystusowi i Duchowi Świętemu. Innymi słowy: poza Kościołem jest zbawienie, ale nie ma go poza Chrystusem i Duchem Świętym. Taką teologię wyznawali twórcy Soboru Watykańskiego II, Jan Paweł II i wielu innych współczesnych myślicieli religijnych.

Jaki zatem ma być dialog międzyreligijny? Zgodny z tym, co Jan Paweł II zawarł w swojej encyklice *Redemptoris misio*: nie może zwalniać od obowiązku ewangelizacji, ale jednocześnie między dialogiem a słowem Chrystusa nie ma żadnej sprzeczności.

Istnieją trzy warunki dialogu międzyreligijnego – jak głosił ojciec Chrzanowski za innym

teologiem francuskim, Claudem Gefré. Po pierwsze, pełne szacunku uznanie tożsamości „innego”, często wiążące się z przekroczeniem własnych uprzedzeń; po drugie, wierność własnej religii i po trzecie, równość między partnerami, stronami, które prowadzą dialog; wszyscy muszą się traktować nie tylko z szacunkiem, ale nikt nie może okazywać, że jest lub czuje się lepszy. Konieczne jest tu więc szczerze zaangażowanie i autentyczność postaw osób, które dialog prowadzą.

Tożsamość otwarta przystępuje do dialogu szczerze wierząc w Boga i nie boi się, że zostanie przekonana do tego, by wyrzec się swoich poglądów czy wiary. W ten sposób może lepiej poznać swoją religię.

Dialog międzyreligijny we współczesnym świecie jest niezbędny, porozumienie musi istnieć, by wspólnie dbać o pokój na świecie czy walczyć o to, by religia w ogóle, jakiegokolwiek myślenie transcendentne, przetrwała w zsekularyzowanej dziś mocno kulturze.

Dialog międzyreligijny jest możliwy, ale teologiczny między różnymi religiami – nie.

Ewa Strycka

Siewca w akcji!

Z OKAZJI
Dnia Kobiet
Samorząd Studencki
ZYCZY
WESZCZYNIAĆ WIELKIE
ŚMIAŁOŚĆ

Studencki Dzień Kobiet

Poznań, 9 marca 2009. Komplementy, kwiaty, czekoladki. Na to i wiele więcej mogą tego dnia liczyć wszystkie kobiety. Czy w tym roku się nie przeliczyły? Otóż nie! Samorząd Studencki Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu stanął na wysokości zadania! Mnóstwo czerwonych tulipanów powędrowało w stronę studentek oraz pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W całej akcji nieodłącznym pomocnikiem okazał się Siewca – pomnik przed budynkiem Collegium Maximum!

„Bardzo miły akcent”, „Pozytywnie mnie zadziwili” – komentują kompletnie zaskoczone studentki. Dobry humor udzielił się wszystkim, także organizatorom! „Świetna zabawa, miło jest widzieć tyle zadowolonych kobiet w jednym miejscu” – rzuca na zakończenie Przewodniczący Konwentu Samorządu Studenckiego – Kacper Wypijewski.

Dla lubiących zabawę Samorząd Studencki UP oraz Parlament Studentów UE zorganizowali niezapomnianą noc w klubie Tuba. Oprócz doskonałej muzyki, specjalnie dla kobiet wystąpił zespół Chippendales „Best Men”.

Żywe zainteresowanie zarówno ze strony kobiet, jak i pewna doza ciekawości ze strony mężczyzn sprawiły, że wieczór ten wszyscy zapamiętają na długo.

Na kolejne czerwone tulipany będzie trzeba trochę poczekać, dokładnie cały rok, do następnego 8 marca. Tak jak na występ „najlepszych panów”. A tak swoją drogą, ciekawe, czym kobiety zaskoczą pleć przeciwną w dniu ich święta?

Mateusz Nowicki na trasie

Walka z oblodzonym podjazdem...

... była zacięta

Jak widać, nie było łatwo...

Pierwszego lutego na terenie poznańskiego TKKF-u odbył się I Memoriał Zbyszka Jędrzejzaka i Marka Wawrzyniaka. Odkąd dowiedziałem się o tej imprezie, wiedziałem, że trzeba wziąć w niej udział, aby w tak piękny sposób rozpocząć sezon 2009. Moja pierwsza wizja tej imprezy to duża ilość zawodników i łatwa trasa, przynajmniej na taką wyglądała na mapce, ale wszystko się zmieniło, co ubarwiło wydarzenie.

PIERWSZY MEMORIAŁ

Zbyszka Jędrzejzaka
i Marka Wawrzyniaka

Dzień przed zawodami zaczął padać śnieg, a na dodatek temperatura spadła poniżej zera – przynajmniej nie tworzyło się błoto, tylko powstała warstwa miękkiego puchu łagodzącego upadki. To wszystko mnie nie zniechęciło, a wręcz przeciwnie, wywołało większy zapal do jazdy. Gdy dotarłem na miejsce startu, okazało się, że trasa nie jest jednak taka łatwa, a frekwencja wśród zawodników jest bardzo niska, pojawili się tylko najbardziej wytrwali. Na trasie znalazło się bardzo dużo ostrych zakrętów, wręcz nawrotów, z którymi było wiele problemów, a z każdym okrążeniem robiło się coraz trudniej, bo śniegu przybywało i stawał się coraz bardziej zbity. Trasę urozmaiciła stroma górką, pod którą nie było szans podjechać, a nawet były problemy z podejściem. Wielu zawodników traciło tam dużo czasu, zdobywając szczyt na różne sposoby, nawet po kilka razy na jedno okrążenie, wchodząc do połowy i zjeżdżając do samego dołu i na nowo. Pięćdziesięciominutowa jazda po rundach nie obyła się bez upadków i poślizgów, ale wypadki się nie zdarzyły, więc służby medyczne znajdujące się na terenie TKKF-u nie miały co robić.

*

Wszyscy uczestnicy dotarli do mety z uśmiechem na twarzy, zadowoleni, że pokonali przeszkody na trasie, mimo tak trudnych warunków, bo wszyscy robili to z pasją, jaką jest dla nich kolarstwo.

Szymon Ludwiczak
III rok Hodowli i Biologii Zwierząt
zawodnik sekcji kolarstwa górskiego

Mateusz Nowicki i Szymon Ludwiczak